

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 35 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oglasne se plačuje od peterostopne pete vrste po 12 h, če se oglasnik enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovonojso pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Simonu Gregorčiču ob šestdesetletnici.

Danes slavi v svojem zatišju v vinorodnem Gradišču poleg Gorice „goriški slavec“ — Simon Gregorčič šestdesetletnico svojega domovini posvečenega, za narod slovenski toli plodonosnega življenja.

Dolga doba je to in redki so, ki jo doživijo in še redkejši oni, ki se s ponosom in s sladko zavestjo lahko ozirajo na dolgo vrsto let, da so vse svoje življenje sveto služili sveti domovini in ji posvetili vse svoje moči.

Simon Gregorčič je eden izmed redkih mož v narodni slovenskem, ki bi se s ponosom smel potrkati na prsi in zaklicati: „V službi za domovino sem osivel, posvetil sem ji vse moči in ji daroval vse življenje, kdo je storil zanj več?“

Gregorčiču niso nasule rojenice v zibelko zlata in srebra, a obdarile so ga z zakladom, ki je dragocenejši, ki je trajnejši nego vse to, z darom nebeške poezije. In tega daru ni zakopal kakor svetopisemski hlapec, nego naložil ga je, da je nosil narodu stotni sad.

S svojo šestdesetletnico slavi pesnik ebenem tudi štiridesetletnico, odkar je jel saditi na parnasu slovenskem cvetke svoje poezije. Dvakratni torej slavi jubilej!

Slovenski narod ob ti priliki ne bo prirejal hrupnih svečanosti in slavnosti njemu na čast, ne bo ga slavil v hvaleševih, ne bo mu kadil z mirom in dišočim kadilom, a v srcu se ga bo spominjal v ljubezni in gorke prošnje ga bodo spremljale ob njegovem jubileju, da bi nebo rosilo stoteri blagoslov na delo njegovega duha in mu podelilo življenje do skrajne meje človeških let.

Vemo, da pesnik tudi ne zahteva nikake slave, saj je v svoji skromnosti in ponižnosti vsekdar odklanjal vsako hvalo in priznanje.

Ko so pred tridesetimi in več leti zaslovene njegove pesmi, priobčene v

„Dunajskem Zvonu“ pod šifro X, širom slovenske domovine in je vse spraševalo, kdo je ta od boga obdarovani pesnik, se je Gregorčič, odklanjajoč vsako hvalo, skrival ponižno v plašč brezimnosti in Stritar je smel o njem izdati radovednemu občinstvu samo toliko, da je pesnik mlad svečenik z Goriškega.

Šele, ko je leta 1882. izdal prvi zvezek svojih poezij, je stopil pred slovensko javnost s polnim svojim imenom.

Kako zelo so ugajale te nežne, ponajveč lirske pesmi, kako so prijale najširšim masam naroda slovenskega, je dokaz to, da so bile v nekaj mesecih popolnoma razprodane, kar je pač unikum v književnosti slovenski.

Iz vseh njegovih pesni veje mehka, nežna duša pesnikova, dovzetna in navdušena za vse kar je dobro, lepo in plemenito, dovzetna pa tudi za vse bol in gorje, ki tare človeški rod. Gregorčič je pel, kakor ga je navdahnila pevska muza, kakor mu je velevalo sree, a ker ni hotel utajiti svojih čustev, ker jih ni hotel ukleniti v umetne spono snižnosti, marveč je dal svojim pesmim prost, svoboden polet, zahrula je nanj — „nevihtas Krasa“, vstal je proti njemu dr. Mahnič, dolžeč ga, da v svojih pesmih „cvet otrovn narodu podaja.“

Ker pesnik ni hinavsko in licemersko zavijal oči proti nebu, ker ni v vsaki kritiki kričal „Gospod, Gospod“, ker v svojih pesnih ni slavil Marije in svetnikov božjih, skratka ker njegove pesmi niso bile „za cerkev in oltar“, pričela se je proti njemu divja gonja, ki je končno njegovi nad vse nežni in mehki duši „strla peruti“. In duhovska oblast ga je suspendirala, kakor da bi se bil s svojimi pesmimi pregrešil proti svoji službi in poklicu, kakor da bi tajil boga in učil krivo vero, a vendar kaže njegovih poezij „slehna črta, da seme njih iz božjega je vrta.“

Klerikalna gonja je Gregorčiča ubila, strla mu je peruti. Zadet v dno svoje mehkočuteče duše je zaprl vrata svojega svetišča, da ga ne oskrnijo umazane noge njegovih nasprotnikov, in harfa, na kateri je peval svoje čaro-

krasne pesmi, mu je zdrknila iz roke, da so počile najkrasnejše zveneče in doneče strune.

Da, Gregorčič je še zapel, a ta Gregorčič ni bil več pesnik „Človeka nikar“ in „Domovine“.

„Strtih peruti“ se ni mogel več dvigniti v one rajske višave, na katere je bil sicer navajen njegov pesniški duh.

Da, pesnika Gregorčiča ima na vesti oni in isti rimski celotizem, ona klerikalna nestrpnost, ki je z delnim uspehom tudi poskušala svojo moč na — Prešernu.

Ali je nam res usojeno, da nam mora naše najboljšje duhove ubiti rimska volkulja? Upajmo, da je to bilo zadnji pot! S kakšnimi čustvi neki zre sedaj osiveli pesnik na one, ki so mu nekdanj metali polena pod noge, ki mu pa sedaj hinavsko mečejo na pot vence in evetlice? Ali se mu ne ukrade nehoti na usta ironični usmev? —

Pesniku „Človeka nikar“ in „Domovine“ kličeom od njegovi šestdesetletnici in štiridesetletnici iskreno: Na mnogaja ljeta!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Poročilo generala Kuropatkina o bojih pri Jantaju.

General Kuropatkin poroča s dne 13. t. m.: Po poročilih, ki so mi došla do 1. ure popoldne, sta se dva polka našega desnega krila, ki sta izgubila izredno mnogo moštva, umaknila in pustila na bojišču svojo artiljerijo. Brigadni poveljnik in poveljnik enega polka sta bila ranjena. Kasneje sta ta dva polka pod poveljstvom polkovnika Vanovskega zopet odvzela vse topove razen šestnajstih, ki so ostali v sovražnikovih rokah. Izid tega boja 12. t. m. je bil vsled nočnega japonskega napada neugoden. Naši voji niso bili samo prisiljeni zapustiti svoje pozicije, marveč so zopet izgubili vse one topove, ki so si jih preje priborili nazaj, in so se umaknili na pozicije, ki so se jim že preje določile ob reki Šakhe.

Poročilo generala Saharova.

General Saharov je poslal generalnemu štabu dne 14. t. m. tole poročilo: Prva mandžurska armada je 13. t. m. zopet pričela boj. Sovražnik je prišel bitko s ljuto ofenzivo in je navalil na naše desno krilo, zlasti pri vasi Sialinkedzi. Naši tamkaj se nahajajoči voji so vzdržali vse pozicije in so odbili vse številne japonske napade.

Tudi pozicije na skrajnem desnem krilu smo obdržali. Z ozirom nato pa, da so bile pozicije vojev, ki so branili pota v smeri proti Sialinkedzi, v primeri s skrajnim desnim krilom preveč eksponirane, se je tamkajšnjim vojem ukazalo da se naj drže do mraka in se potem umaknejo, da se prepreči prevelika izolacija. Umikanje se je v polnem redu pričelo ob 6. uri zvečer. Levo krilo naše armade je 12. t. m. nadaljevalo boj za soteske. Po izredno trdovratnem sovražnem odporu smo zavzeli skalne vrhove v bližini gorskega prelaza. Ker so pa dobili Japonci mnogo novih vojev na pomoč, se je vsprlo nevarnosti, da bi bile pozicije naših vojev preveč eksponirane, izdalo povelje, se nekoliko umakniti. Naše izgube v tridnevnom boju so znatne. — Iz teh uradnih poročil, ki so brez dvoma verodostojna, je razvidno, da so bile večerajšnje vesti iz japonskega vira o bojih pri Jantaju brezmejno pretirane. Kdor jih je čital, je pač moral misliti, da je general Kuropatkin popolnoma poražen in da je njegova armada uničena. Iz najnovejših poročil pa se jasno vidi, da so bili ti boji samo boji prednjih vojev in da se glavni armadi prav zaprav še niti spopadli niste. Da o odločilni bitki v tem slučaju ne more biti niti govora, pač ni treba še posebe naglašati. Kakšna odločilna bitka bi naj to bila, v kateri so Japonci glasom svojih uradnih poročil v celem ujeli komaj 150 Rusov? To

je bil navaden spopad avantgard, ne pa odločilna bitka!

Poročilo maršala Ojame.

Maršal Ojama poroča: V bližini Pensika je naša armada v sredo odbila na vseh straneh vse sovražne napade. Desna armada je odposlala eden voj proti Šikiavei, osem milj severno od Pensika, da bi sovražniku onemogočilo umikanje. Brednja in leva kolona desne armade ste v sredo zasedli več vrhov severovzhodno od jantajskih rudokopov in z vsa silo zasledovali sovražnika. Armada v centru je pričela s svojimi operacijami v torek ponoči, je dospela v sredo nekaj milj vzhodno od Jantaja in je odvzela Rusom dva topa in osem voz z municijo. Pri zasledovanju sovražnika je pri Senkuaihiobimu ugrabila nadaljnih enajst topov in vozov ter ujela 150 mož. Zasledovanje sovražnih vojev na desnem krilu in v centru se uspešno nadaljuje. V sredo so naši voji dvanaest milj zapadno od Jantaja obkolili eden sovražni oddelek s topovi, ki je jel takoj bežati; del tega oddelka se je v neredu umaknil proti severu.

Leva armada je od torka ponoči neprestano napadala sovražnika v bližini železniške proge, 10 milj severovzhodno od Jantaja. Srednja kolona je v sredo popolnoma odbila ljut sovražni napad, zasedla Lencešiš, 5 milj severozapadno od Jantaja, in pri tem dobila v roke 15 sovražnih topov. Kolona je nato takoj zasledovala v neredu se umikajočega sovražnika. Med zasledovanjem smo Rusom odvzeli še štiri topove. Sovražnik je dvakrat napravil obupen protinapad, a je bil vsekdar odbit s težkimi izgubami. Desna kolona leve armade je pri zasledovanju sovražnika uplenila pet topov in pet vozov z municijo.

Zmaga ali poraz?

»New York Herald« se poroča iz Petrograda: V Mukdenu se širijo o zadnji bitki pri Jantaju najraznovrst-

LISTEK.

Iz njenega dnevnika.

14. avgusta 190*.

Že tri dni je pri nas vse narobe! Papa hodi okoli kakor užaljen medved in godrnja od zore do mraka, od mraka do dne. Z ničimer mu ne morem prav ustreči in najmanj desetkrat mi je povedal, da sem neumna vnebovpijoča gos!

Mama je dala prebeliti dvoje sob in po drugih smo morali prestaviti vse mize, omare, stole, zofe, podobe, klavir, skratka malone vse pohištvo. Ob tem strašno dolgočasnem delu sem morala ves čas pomagati. V zahvalo sem pa morala pogoltniti marsikatero grenko, na primer, kako da sem nerodna, lena, potuhnjena, svojeglavna in bogve kaj še vse, samo laskavega nič.

Oh!!!

In zakaj je ves ta dirindaj pri nas, ki smo doslej živeli v takem svetem miru, zakaj?

Zato, ker pride jutri on!

In kdo je ta on?

Človek bi mislil, da je to morebiti genialen pesnik ali zmagoslaven vojsko-

vodja ali zanimiv milijarder ali vsaj kakšen sloveč ropar iz boljše hiše — pa ne! Nesrečnej ki mi je že prizadejal toliko grenkih uric in jih menda še bo, ta nerodnej je čisto navaden — jurist, samo da ima okoli dvajsettisoč goldinarjev premoženja, kakor je povedal papa.

Ime mu je Srečko. Dva rigorozna že ima. Papa mu je bil jero; letos ga je povabil, naj pride čez počitnice k nam. Pisal mu je, da vlada pri nas mir kakor v rodbinski rakvi; prav lahko da se bo torej pripravljaj k tretjemu rigorozu. Nadebudni gospod Srečko pa je odgovoril, da se najpristroneje zahvaljuje na prijaznem povabilu in da pride semkaj šele sredi avgusta; julija meseca da pase vsak pošten dijak lenobo in tudi on ne namerava v prehudi vročini tirati svojega dragocenega zdravja v nevarnost, ampak je obljubil sošolcu, da se bosta pasje tedne nekoliko klatila deloma po Gorenjskem, deloma po Korškem, koder je mnogo senčnih dolin in pa hladnih gostilnic za take ljudi, kakršen je on, krokar po prepričanju. Papa mu je zopet pisal, naj pride kadar hoče, vedno da bo dobrodošel! Žal mi je, da sem tudi jaz podpisala razglednico!

Tak je torej ta Srečko! Jurist, egoist in krokar! In zaradi takega gosta imamo toliko posla, da sem komaj utegnila zapisati tele vrstice v dnevnik. Odslej ga bom imenovala vedno le: Nesrečko.

15. avgusta.

Presvetli gospod Nesrečko je že pri nas! Gloria in aleluja!

Opoldne je bila njegovemu prihodu na čast pripravljena pojedina, da bi se sline cedile vsakemu grofu in baronu. Nesrečko pa se je blagovolil pripeljati šele zvečer. Izgovarjal se je, da se je potrl medpotoma kolo in da so morali še h kovaču in tako dalje. Najbrže pa je s kakšnim dobrim znancem krokal v raznih krčmah ob potu. Moji starši so ga sprejeli s takim navdušenjem, kakor bi nam bil prinesel vsem zvečičanje. Bili so veseli, da si nežni gospodek ni še polomil kakšne rahle koščice.

Mene je razžalil takoj s prvimi besedami! Pozdravil me je, rekoč: „O serbus, Migica! Koliko let se že nisva videla!“ Čutila sem, kako sem zardela od jeze. On pa me je zagrabil za desnico in me vprašal: „Ali še veš, kako je bilo fletno, ko smo se šli z drugimi otroki skrivnice in sva se midva za-

prla v prazen kurnik in potem nisva mogla venkaj?“

Res nisem vedela, kaj naj bi mu odgovorila na tako klobasanje. Papa in mama pa sta se smejala njegovi „duhovitosti.“

Kaj neki najdeta posebnega na njem? Nesrečko je precej velik, obraz in roke so mu zagorele, lasje in majhni brki imajo tisto dolgočasno rmeno barvo kakor slabo pečene žemlje. Opravljen ni bogve kako elegantno. Kovčega ni imel nobenega s sabo, dejal je, da ga dobi šele jutri. Pač pa je imel s sabo v papirju zaviti nov ovrtnik, ki ga je takoj zamenjal z zamazanim. Rekel mi je pri večerji, da se je „preoblekel“ le meni na čast!

17. avgusta.

Meni se vse tako zdi, kakor da nameravajo starši Nesrečka in mene vpreči počasi in oprezno v zakonski jarem.

Pa ne bo nič, gospod!

Ali mora biti vsaka ženska omožena? Ali ni dovolj, da prenaša moja sestra Vilma težko butaro zakonsko? In jaz? Komaj sem dovršila osemnajsto leto! Časa imamo še več kakor dovolj! Še si lahko izbiramo! Pa naj mi trobi

papa še toliko, kako sem otročja, jaz ostanem, kakršna sem! Ne vdajmo se!

Mama me naganja, naj se hodim z Nesrečkom izprehajati in mu razkazovat prirodno krasoto našega kraja. Mene pa vselej glava boli, haha!

Kaj še! Celo vlogo lakajja naj igram! Pa saj bi že hodila z njim — seveda le v spremstvu kakšne prijateljice — če bi bil Nesrečko tak, kakor se spodobi. Oh, ta človek mi vedno le nagaja, nikdar mi ne reče Minka ampak le Migica ali pa Minkec, kadar je posebno siten in neslan. Za to pa se čisto nič ne zmeni, če pravim jaz njemu Nesrečko. Poslednje dni se celo sam podpisuje tako na razglednicah. Človek mu kar ne more do živga!

Ne uči se pa nič! Zjutraj pride ob desetih iz svoje sobe, zajtrkuje že čisto mrzlo kavo, gre v bralno društvo prebirat časnike, mi nagaja v kuhinji in me draži pri obedu. Po kosilu tarokirata s papanom do treh. Potem gre nadebudni gospod spat, nato izprehajati se sam ali z očetom, zvečer pa politizirat v gostilnico. To bo polom na Dunaju! Čuditi se moram le, kako je naredil prva dva rigorozna!

Z mano še ni izpregovoril pametne besede! Pravi, da noče pričeti

nejše vesti, ki si druga drugi nasprotujejo. Nekatere govore o veliki ruski zmagi, druge zopet o grozovitem porazu, s katerim je uničena ruska armada.

Dognano je samo to, da se je rusko desno krilo umaknilo. Rusi imajo v rokah Bensiku, ne morejo pa prekorajiti reke, ker Japonci z vso silo zabranjujejo prehod. Rusi so zavzeli železniško progo do Jantaja, utrjeni vrhovi gora pa so v rokah Japoncev, ki so utrdili tudi desno obrežje reke Tajci za slučaj, da bi se morali umakniti.

Uspehi generalov Renenkampa in Kaštalskega.

»Berliner Tagblatt« javlja: Vse sredo so trajali boji na vsi fronti, najhujša borba pa je bila na vzhodnem krilu. Izid teh bojov še ni znan. Ruski publicist Nemirovič Dänčenko brzojavlja, da sta generala Renenkampf in Kaštalski obšla Kurokijevu armado, dospela do velike ceste v Fomhuančen in pretrgala Japoncem vse zveze.

Boj za Port Artur.

»Morning Post« javlja: General Steselj poroča preko Čifusa, da se je portarturški posadki posređil velik izpad na eksponirane pozicije oblegajoče armade na severu, ki je povzročil sovražniku ogromne izgube. Steselj je uplenil 10 brzostrelnih topov in večje število pušk na stroj. Rusi so se nato umaknili v trdnjavo pod zaščito trdnjaviških baterij. 75 Japoncev je bilo ujetih, katere je Steselj interniral v Port Arturu. Tudi druge vesti vedo o tem izpadu povedati in zatrjujejo, da je bil ta izpad v noči od 10. na 11. t. m. in da se je Steselj odločil za ofenzivo, ker je izvedel, da je od oblegajoče armade odšlo 30.000 mož na pomoč maršalu Ojami. Vojni, ki je vdrl iz Port Arturja, je poveljeval sam general Steselj in je štel 15.000 mož.

»Daily Telegraph« poroča, da Japonci že dva dni z največjo trdnjavnostjo napadajo por Išan, a vedno brezuspešno. Rusi so doslej še zmagonosno odbili vsak japonski napad. Admiral Togo je baje iskral zadnje dni štiri težke topove, s katerimi Japonci sedaj streljajo na fore.

Baltiško brodovje.

Po poročilih iz Petrograda je v noči od srede na četrtek odplovalo baltiško brodovje pod poveljstvom admiralja Roždestvenskega iz Libave na široko morje in se napetilo na Daljni Vzhok.

Ako se izkaže, da je ta vest resnična, bomo prihodnjič spregovorili o baltiškem brodovju in o njega pomenu za nadaljni razvoj vojne.

Deželni zbori.

Gradec, 14. oktobra. Okrožno sodišče v Celju zahteva izročitve posl. dr. Dečka zaradi nekega cestno-policijskega prestopka. — V vinorejski odeski so bili izvoljeni med drugimi tudi dr. Jurtela, dr. Ploj in Kočevar. — Posl. Roš je utemeljeval svoj predlog glede ustanovitve meščanske šole s slovenskim učnim jezikom v Trbovljah. Poudarjal je, da je trbovlska občina četrta med največjimi občinami v deželi. Industrijsko prebivalstvo potrebuje višjih šol, že zaradi tega, da skrbi za potrebne inteligentne delavce za rudnike. Tudi z ozirom na davčno moč je občina upravičena kaj takega zahtevati, ker dosedaj ni imela ničesar od dežele ter tudi ničesar zahtevala ni. Njegov predlog se glasi: »V občini Trbovlje je ustanoviti trirazredno mešč. šolo s slovenskim učnim jezikom, na kateri šoli pa se naj nemščina uči kot obvezni predmet.« Predlog se je izročil naučnemu odesku. — Posl. Kern je utemeljeval svoj predlog, naj se deluje na vlado, da spremeni § 75. drž. šol. zakona ter se prepusti deželnim zastopom pravica, odrediti potrebne spremembe nekaterih navedb naučne uprave. Posebno je kritikoval, da je po mestih osemletna šolska obveznost, na deželi pa pravzaprav le šestletna, ker se učenci poleti oproščajo. Izjavil je, da bo njegova stranka vedno zoper to nesrečno poletno oproščanje in za nadomestilo za zadnji dve šolski leti. Klerikalcem je bil predlog jako ne ljub ter so ugovarjali. — Posl. dr. Dečko je interpeliral namestnika zaradi nekega prehoda čez železnico Celje-Velenje. — Posl. baron Rokitski je predlagal, naj se prepove uvažati živino iz balkanskih držav v Avstrijo.

Celovec, 14. oktobra. Posl. Ghon je predlagal, naj se znova prosi za državni prispevek k proračunjenim stroškom 391.000 K za popravilo cest in poslopij, ki jih je razdajala lanska povodenj. — Kmetijski družbi je dovolil deželni zbor za leto 1905 prispevka 1000 K za podpiranje manj premožnih svinorejcev, ki si hočejo svinjske prekrbete z nepremožljivimi tlemi. Ob enem se zahteva, da prispeva tudi poljedelsko ministrstvo 1500 K — Iati poslanec je tudi utemeljeval svoj predlog zaradi ustanovitve trirazredne deške meščanske šole v Beljaku. — V debati o predlogu, naj se katoliški sirotišnici v Trgu dovoli 500 K podpore, je monsignor Weiss začel vladiti v debato rodbinske razmere posl. Doberniga, kar je izzvalo v zbornici viharno ogorčenje.

Dunaj, 14. avgusta. Poslanec Reckendorfer je predlagal, naj se prepove izdelovanje umetnega vina ter se prepriči ponarejanje vina. — Posl. Seitz (soc. demokrat) je

strašno napadal Luegerja zaradi njegove psovke »Lumpen« ter izjavil, da zadoščenje ne izostane, temuč pride kmalu. — Kršćansko socialna stranka je sprejela v plenarni seji predloženi zakonski načrt o zboljšanju učiteljskih plač.

Praga, 14. oktobra. Nemci so začeli takoj v začetku seje z obstrukcijo. Pri prvem glasovanju po imenih se je pokazalo, da je zbornica neakleptna. Vrhovni dež. maršal je zaključil sejo ter naznanil, da se napove prihodnja seja pisмено. Ob enem je bilo izdano cesarjevo pooblastilo, da se češki deželni zbor odgodi.

Opava, 13. oktobra. V debati o odgovoru deželnega predsednika na interpelacijo zaradi slovenskih paralel je izjavil v imenu slovenske manjšine posl. dr. Mihejda, da Slovani vztrajajo na svojem principijalnem stališču. Potreba slovenskega učiteljskega naraščaja se je izkazala z vpisovanjem na nevih paralel. Ker se je o stališču slovenskih poslancev že opetovano razpravljalo, se ne bodo udeležili današnje debate.

Lvov, 13. oktobra. Posl. Bojko je predlagal prisilno zavarovanje zoper požare; posl. Rapoport je zahteval, da se pokliče v deželni šolski svet tudi zastopnik židovske konfesijske; posl. Bujnovski je predlagal reformo občinskega reda; posl. dr. Olesnicki pa reformo državljanškega zakonika. Nadalje se je razpravljalo o zloglasem postopanju parobrodne družbe »Hamburg Amerika« napram poljskim in maloruskim izselnikom.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budapešta, 14. oktobra. Opozicija je poročila o začasnih trgovinskih pogodbah z Italijo poslušala z veliko nepotrebnostjo ter je opetovano klicala vmes. — Poslanec Krasznay je v imenu Kossuthove stranke izjavil, da je Avstrija že celo stoletje gospodarsko izsesavala Ogrsko, a sedaj se je vendar začela dani zavest, kako potrebna je za Ogrsko samostojna carina. Nadalje je obsojal namero ministrskega predsednika glede reforme hišnega reda, dokler še ni reformiran volilni red, in zagotovljena volilna svoboda ter ni sklenjena gospodarska nagodba. Njegova stranka odklanja predlog ter odreže vladi absolutorij. — Posl. Bernath in Okolicsanyi sta obsojala Szellov garancijski zakon iz leta 1899. — Končno se je pokazalo, da je zbornica neakleptna ter se je morala seja prekiniti.

Potovanje kralja Petra v Bolgarijo.

Belgrad, 14. oktobra. Ker se je bati, da bi se pretrgale dosedanje prijateljske razmere med Srbijo in Bolgarijo, ako bi se zavladeval nameravani obisk, se je v ministrskem

svetu sklenilo, da odpotuje kralj Peter še prihodnje dni v Bolgarijo.

Dunaj, 14. oktobra. Tukajšnjim listom se poroča iz Beograda, da obisk kralja Petra na Bolgarskem najbrže izostane, ker je kralj slabe volje (?) zaradi napadov (?) bolgarskih časopisov povodom kronanja. Kralj sploh ne misli pred prihodnjo spomladjo iti na potovanje.

Dogodki v Macedoniji.

Dunaj, 14. oktobra. Iz Srbije se poroča: »Ker se je pripetil zopet krvav spopad med bolgarskimi in srbskimi vataškimi četami, ter je bilo na obeh straneh več oseb ubitih, je javno mnenje na Srbskem zelo razburjeno (?). Zahtevajo se za Bolgarijo stroga sredstva, ker baje podpira vataše. Nekateri listi (?) pozivljejo celo, naj se skliče protestni shod, da se protestuje proti bolgarski politiki napram Srbiji.« — Razume se, da je vse skupaj le pobožna želja nevoščljivega in hudoželjnega židovskega časopisa.

Papež in volitev.

Rim, 14. oktobra. Zadnji čas so se vršila pogejanja med Vatikanom in Kvirinalom zaradi udeležbe katolikov pri volitvah. Kakor znano, je s papeževu bilo »non expedit« prepovedano italijanskim katoličanom se udeležiti volitev. Posledica teh pogajanj je ta, da je papež prepustil italijanskim škofom izven nekdanje cerkvene države, da sami odločijo, kdaj je udeležbo dovoliti. Bula »non expedit« pa se še ni preklicala.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 14. oktobra. Nemcem se hudo maščuje svojočasno norčevanje nad Angleži, ki niso mogli ugnati Burov. Buri so bili inteligentni, strateško izveščani in dobro oboroženi sovražniki, dočim se borijo nemške čete že tri četrt leta brez najmanjšega uspeha proti napolnagim in večinoma le z lokom in pišćami oboroženim divjakom. Pomisliti je treba, da ima general Trotha v Afriki 8000 najboljših vojakov, in vendar prihajajo v Berlin le neugodna poročila.

Dopisi.

Z dežele. Ker je naš list 25. avgusta t. l. priobčil neki dopis iz železniških krogov, se je spravil, kakor smo izvedeli, čuvaj št. 65., Andrejček Bertonec (sploh mu pravijo cipa) nad čuvaja Klemenca, češ, da je on spisal dotični dopis. Bodi Andrejčku prav glasno na uho povedano, da Klemenca ni v nobeni zvezi z dotičnim dopisnikom, še manj pa, da bi bil on dopis spisal. Zato ga pa nikar prav nič več proti g. Severju ne denuncirajte, ako hočete, da ne bomo še vam vseh vaših preteklih grehov po vrsti našli. Sploh je pa že vaša stara navada, da morate enega zmeraj na piki imeti, drugače ne morate živeti. Vse vaše bližnje čuvaje ste že proti g. Severju denuncirali, samo sebe ne vidite, če ste prav tako črni železničnih grehov, ka-

kor kak zamorec. G. Andrejček: roko na srce, pa pomislite, kolikrat ste že čez ograjo pri železnici skočili. Nobeden čuvaj ne tolikrat, kakor vi. Potem se pa hočete proti g. Severju delati najlepšega. Za danes vam samo to povemo: ako bi z g. Severjem obadva ne nosila enih hlač, bi vas že zdavnaj pri železnici ne bilo. Kadar vam pa zmanjka čuvajev, da bi jih denuncirali, potem se pa spravite nad nas žabničane. Vam bi sploh para ne dobil, ako bi ga prav po dnevu z blagoslovljeno svečo iskal. Ali se nič ne spominjate, kolikrat ste se že tako alkohola nabrali, da ste potem po poti krole prekucevali ali ste se pa v snegu fotografirali, ali ste pa vodnika jemali, da niste v snegu ostali. Subi Klemenca vas je že moral prav do vaše postelje spremiti, za to ga pa sedaj tako denuncirate, ker je bil predober z vami. Za danes vam svetujemo, da držite svoj dolgi jezik za zobmi ali da govorite le tisto, kar je resničnega, ako hočete sami sebi dobro, če pa ne, vam bomo prihodnjič vse pretekle grehe odkrili.

Iz Istre. Dne 4. t. m. na svoj imendan je praznoval gospod Franc Waišel, nadučitelj v Hrušci 40 letnico svojega službovanja kot učitelj. — Blagovolil je povabiti na gostovanje nekatere kolege, ki so se radostno odzvali redki slavnosti, iz vsemih nekaterih, ki so bili zadržani ter se pisмено častitajo spominjati jubilara. — V ožjem krogu svoje rodbine in zbranih kolegov je v tem svečanostnem trenutku napil jubilaru bližnji kolega g. K. Bogatec, rekši, da če hočemo veseli dogodek današnje redke slovesnosti prav razumeti in ceniti, moramo pred vsem razumeti prejšnjo dobo učiteljstva — mežnarstva. Očrtal nam je torej gospod kolega v napitnici dolgo dobo 40 letnega službovanja v učiteljskem stanu, dobo polno trpljenja, težav in križev, dolgo trnjevo suženjsko pot, katero tembolj pootrojuje še danes nekateri združeni zunanji elementi. Saj vidimo mi mlajši, kateri smo z velikim trudom ta stan nekoliko v boljšo pozicijo spravili, kako se nam ovire nastavljajo, koliko zamer je na levo in desno za vsako malo pridobitev preje nego se kaj doseže. To vse vidi mladina, in čisto izborni talenti se odmikajo v obče študijam, da ne postanejo — sužnji omike. — Lahko si torej predstavljamo, kaj pač je moglo nekdeji biti z učiteljstvom? Za to pa je jubilaru tembolj čestitati, da se je tako čilega ohranil, in da je napredoval z duhom časa. Gospod Waišel nam je marsikaj britkih pripovedoval iz preteklega dobe — kar pa nam je obljubil, da hoče s časoma objaviti. — Bog ga k temu še čilega ohrani!

Akademija.

Klici: slovensko vseučilišče, splošna volilna pravica in gospodarska samoozvoja, to se razlega od kraja do kraja naše domovine. Radostni so ti klici in le želeti je, da bi nikdar ne utihnil. Slehern narod, naj bo še tako maloštevilčen, ima pravico zahtevati od države, katere naloge so v prvi vrsti prosvetne, vse pripomočke, da izobrazijo na temelju svojega jezika svoje duševne moči, da se popne kar najvišje v vedi in znanosti in da tako tekmuje z drugimi narodi za dosego največje človeške popolnosti. Tako tudi naš narod.

Dalje v prilogi.

z mano resnega pogovora, ker nisem še politično zrela! No, le čakaj!

19. avgusta.

Nesrečko nosi še vedno tisto obleko, v kateri je prišel k nam. Kovčeg je že davno tu, pa se mu ni zdelo vredno, da bi razložil svoje stvari po predalih. Za na kmete je vse dobro, pravi, sicer pa hoče prebivati tukaj v najstrožjem inkognito. Tako hodi torej okoli v hlačah, ki so spodaj že vse uhojene in razcefrane. Mama pa še z njim vleče in papa ni nič boljši.

Odkar mi je rekel, da nisem politično zrela, nisem izpregovorila nobene besedice več z njim! Tudi on molči. Kadar gre mimo mene, kvečjemu živžga. Starši me zmerjajo, pa nič ne pomaga, jaz se ne vdam! Že dober teden sva obadva mutasta. Tako se maščuje plemenita Slovenka.

Ne vem že, katerega avgusta.

Danes popoldne sem sedela v zeleni senčnati hladnici in sem vezla. Bila sem slabe volje. Jezilo me je, da sem morala vedno misliti na Nesrečka.

Slišala sem, da ne zahaja več toliko z doma in da je izpraznil kovčeg in uredil svoje stvari po omari. Vendar sem videla, da še vedno nosi svoje ob-

jedene hlačiće. Pa kaj naj briga vse to mene?

Naenkrat sem ališala korake po hreščečem pesku. Nesrečko je prihajal v novi obleki (!) proti hladnici. Sklonila sem glavo niže nad vezenje. Nesrečko je postal čisto blizu mene in me je vprašal z nekako čudno pogumnim glasom:

»Ali si še huda?«

Kajpada se nisem genila, o kaj še!

»Ljuba Migica,« je nadaljeval hitro, »poslušaj me vendar, Minkec, Flamingo! Oh, povej, povej, če si še huda kej!«

Tresla sem se od jeze, pustila vezenje in vstala, da bi odšla. On pa je hkratu pristopil še bliže in — nič več ne vem, kako se je to zgodilo tako hitro in gladko — kar naenkrat je ovil levico okoli mojega vratu in privzdignil z desnico obraz in me — oh! — poljubil na ustne! —!

Že sem hotela zavrisniti, kar bi se dalo, toda začasa sem opustila to nespametno misel. Solze so se mi ulile po licih, sedla sem na klop in se jela jokati. Nemarni grešnik pa se je sklonil k meni in mi zašepetal na uho:

»Ljubim te, Minka, ljubim te!«

9. septembra.

Srečko se uči! Ves bled in suh je že revež od same učenosti!

Le vsako popoldne me obišče za kratko urico v hladnici — jaz pa se nič ne jokam. Kdo bi si bil mislil, da je Srečko tako imeniten v vsakem oziru. Srečna sem, srečna, srečna! Včeraj smo praznovali zaroko . . . Krokali smo vsi!

4. oktobra.

Oh — čisto sem že pozabila dnevnika! Drugi teden odrine moj zlati Srečko na Dunaj. Ali se vrne kot doktor, mi je dejal, ali pa se zgodi nekaj strašnega! Če pade bo, moral namreč izpit ponavljati, in potem morava čakati še več mesecev odrešitve!

Živio!

15. oktobra.

Srečko je brzojavil, da je naredil rigoroz in da so ga že promovirali. Sapientus spat ali kakor že veli latinski pregovor.

Ko sem danes pregledavala dnevnik, sem videla pod vsakim svojim zapisom zabeleženo: »Bral . . . Nesrečko«

O kako se bo smejal moj doktor, če mu povem, da sem »skrivala« svoj dnevnik tako, da ga je moral vselej prav lahko najti! Tudi mi smo mi, gospod doktorček!

K. L.

Konklave 1. 1903.

I.

(Dalje.)

V starih časih je rimskega papeža volila cela kristjanska občina. Vsi kristjani so imeli pravico glasovati: duhovniki in senatorji, plemenitaši in sužnji, moški in ženske. Izvoljen je bil vedno najstarejši in cesar, oziroma pozneje nemški kralj je moral izvolitev potrditi. To je bila demokratična uredba, a čim je cerkev začela zapušćati demokratična načela, so tudi duhovniki začeli delati na to, da utesne in odpravijo vse zunanje vplive na volitev papeža. Ne bomo tu popisovali procesa, kako so papeži najprej rimsko ljudstvo pripravili ob pravico, voliti papeža, ter pustili to pravico samo duhovnikom, in kako so se iznebili cesarjeve nadoblasti. To je bilo popisano že v razpravi »Izza temnih dni«.

Rimska cerkev uči, da odločuje pri volitvi rimskega papeža sv. Duh s tem, da razsvetli cerkvene kneze, tako da postane naslednik sv. Petra vedno najvrednejši izmed kardinalov.

Starim Marijinim devicam to morda močno imponira, drugi ljudje pa že davno nimajo več tako trdnega katoliškega prepričanja, da bi verovali v

tako bajko. Kako tudi, ko priča zgodovina, koliko hudodelstev je dostikrat odločilo pri izvolitvi kaknega papeža. Strup in bodalo, denar in sila sta prav mnogokrat provzročila, da je izvolitev papeža spravila jako nevedne ljudi na prestol. Ali morda kdo verjame, da je potreboval sv. Duh bodal in strupa, denarja in sile v srhu, da so bili kot najvrednejši nasledniki sv. Petra izvoljeni na pr. pomorski tolovaj Baldassar, Cossa, ubijalec Julijan Rovere, morilec in krvosramnik Rodrigo Borgia? Če je sv. Duh v zadnjem konklavu razsvetljeval kardinale, zakaj je čakal toliko časa, da je kardinal Rampolla imel že 30 glasov in zakaj ni sam kardinalu Sartu pomagal do zmage, nego je to prepustil ugovoru avstrijskega cesarja?

Cerkve uči, da sv. Duh vodi volitev papeža. Če je tako, zakaj pa cerkev strogo prepoveduje izdajati dogodke v konklavu. Predno vstopijo kardinali v konklave, morajo prističi na evangelij, da bodo o vseh dogodkih v konklavu strogo molčali. Isto prisego morajo storiti vsi drugi konklavisti, tajniki, služabniki itd. Kleče so prisegli absolutni molk — za par cekinov pa so brezverski žurnalisti vzle te veselovesni prisegi izvedeli vse detajle kar sproti.

Vkljub tej pravici trdijo naši ošabni nemški sosedje, da klic po vseučilišču ni resen, da ni klica po prosveti hrepencega v narodu, ampak, da je le geslo političnih strank, pulečih se med sabo.

Oponašajo nam duševno negotovost in nedozorelost, nevednost in pritlikavost književnosti, zlasti znanstvene. Ta očitanja so boleča, ker so resnična.

Ali zahteva po vseučilišču je neovržno resna in razločen izraz potrebe našega naroda po prosveti. Dasi je ta zahteva slovenskega naroda opravičena in utemeljena, da bolj ne more biti, dasi je določenih v ta namen že nekaj tisočakov in dasi se po Katonovem vzgledu vedno in vedno ponavlja in kliče zlasti odločilnim krogom kakor neprestani memento, vendar ne bomo še tako hitro deležni blagodarov svojega vseučilišča in naša mladina se bo morala še precej dolgo potikati po tujih vseučiliških mestih.

Ali med tem časom ne držimo križem rok, zanašaje se na morebitne uspehe svojih poslancev, ali celo na morebitno naklonjenost odločilnih krogov; kajti eboje je jako malo verjetno v blaženi Avstriji, kjer se narodi koljejo in drug drugemu za vsako drobtinico godrnjajo, naj bo ta tudi popolnoma prosvetnega pomena.

Pripravljamo sami sebe in svoj narod za ta velik dogodek, mobiliziramo svoje duševne sile, pogledimo kaj imamo in česa nam še manjka, zberimo prvo in preskrbimo se pravočasno z drugim.

Kajti ne gmotni, ampak duševni pripomočki so glavna reč in pogoj bodočega našega vseučilišča. Prvo nam je itak dolžna preskrbeti država, katera jih preskrbuje že toliko časa drugim srednjim narodom. Dušne fonde, brez katerih si ne moremo misliti slovenskega vseučilišča, pa si moramo zagotoviti sami. Brez ljudi in brez znanstvene književnosti ne bo moglo vršiti bodoče slovenske vseučilišče one naloge, katero vrše vseučilišča pri drugih narodih. Takega vseučilišča pa ne maramo, ker bi nam več škodilo kakor koristilo in nam poplavitilo vedo in znanost.

Naša domovina ima obilico naravnih lepote in naravnega bogastva, naš narod pa je v primeri z drugimi narodi bogato obdani in obkrožen z dušnimi darovi in zmoglostmi. Naravnih lepote in bogastva so se polastili prebrisani tujci, ko se je nam še le začelo dani v glavi; duševni zakladi so še nedotaknjeni; zdaj je ura, da jih poiščemo, zberemo, odkrijemo in porabimo.

Nikjer ne bodo plodonosnejše naloženi ti duševni zakladi, nikjer se ne bodo tako obrestovali, kakor če jih porabimo za slov. vseučilišče. Zberimo jih torej v krepko celoto.

Stopimo med narod, začnimo zanj delati, učimo ga, saj s tem učimo sami sebe, bistrimo mu po predsodkih in političnih strankah skaljene pojme, bogatimo ga z novimi, slečimo mu starokopitne nozore, nadomestimo mu jih z resničnejšimi, vcepimo mu nutešljivo hrepence po resnici, katero so mu toliko časa prikrivali, privadimo ga ljubezni do dela, treznosti, npravnosti in otprnosti, rahljajmo njegovo srce za blaga čuvstva, pokažimo mu krasoto in veličanstvo prirode, pred katere pojavi, strogo po zakonih se vršičih, naj ne trepeti, bodrimo ga k napredku, navdajmo ga z ono močjo in samozavestjo,

Znamenit zgodovinar je izrekel strašne, a resnične besede: Na celim svetu je ni hiše, kjer bi se bilo zgodilo toliko vnebovpijočih hudodelstev, kakor v prebivališču rimskih papežev — v Vatikanu.

Najhujša hudodelstva so se v prejšnjih časih dogajala pri volitvi papežev, ko so se posamezne rimske familije med seboj klale, katera se polasti papeške krone in si z njo pridobi mogočno oblast in neusahljiv vir bogastev.

II.

Kdor hoče razumeti dogodke v zadnjem konklavu l. 1903., mora vsaj površno poznati cerkveno zgodovino zadnjih 50 let.

Papež Pij VII. je umrl 30. novembra 1830, a šele 14. decembra istega leta se je začel konklave, ki je trajal 64 dni. Volitev je bila viharna.

Mogočen grom je naznanjal, da se bliža revolucija. Kardinali so dobivali dannadan grozilna pisma, zasmehljivih pesmi in vsakovrstnih paskvilov, je kar deževalo in končno je pred okni konklava počila celo velikanska bomba. Kardinali so se bombe tako ustrašili, da jih je šest izmed njih začelo v — trebuhu boleti in so takoj zapustili dvorano. Borba je bila med kardinaloma

katero daje edino vedo in znanost, očiščena vsake metafizične primese, izkratka začetno se pripravljati za učenje vseučilišče z ljudskim vseučiliščem, katero naj prerodi naš narod, iz katerega naj vzkalijo nedostajajoči nam še pogoji za bodoče slov. vseučilišče.

Za uresničenje ideje ljudskega vseučilišča so brez dvoma najpripravejša poleg drugih pripomočkov poljudno znanstvena predavanja, s katerimi je letošnje leto pričela na mnogih krajih Kranjske vrsta mladih, svojih dolžnosti do svojega naroda se zavedajočih mož.

Kljub temu, da so bila ta znanstvena poljudna predavanja nekaj pri nas popolnoma novega, vkljub temu, da so bili predavatelji homines novi brez zvenecih in znanih imen, so se pokazali jako lepi uspehi.

Po teh nepričakovanih uspehih ohrabrani, so omenjeni mladi možje sklenili osnovati za vse slov. dežele društvo, kateremu bo namen prirejati shode po celi slovenski zemlji, pripravljati narod in njegovo razumništvo na bodoče slovensko vseučilišče, v trdi nadi, da si ga moremo le na ta način priboriti in zaupaje samo v lastno svojo moč, energijo in delo.

Namen je vzvišen, naloga velika, plačilo pa bo zavest, da smo storili, kar nam je velevala dolžnost do rodne zemlje in do ljubljene naroda, da mu zjasnimo vremena oblačne sedanjosti.

Osnovano in že potrjeno društvo „Akademija“ bo centralizovalo vse to delovanje, da se bo vršilo uspešneje, organično in organizovano.

Pripravljali odbor, kateri je dosedanja dela vodil, sklicuje l. občni zbor tega društva na dan 26. vinotoka ob 1/2 9. uri zvečer v prostore hotela Ilirije. Vzpored se bo še podrobneje naznanil.

Osebnih vabil ne bo; vsak kdor hoče sporazumno z intencijami „Akademije“ delati, je povabljen in dobrodošel.

Eventualna pojasnila daje podpisani pripravljalni odbor.

V Ljubljani, 12. vinotoka 1904.

Za pripravljali odbor:

Dr. Vl. Ravnihar,

t. č. predsednik.

Ant. Dermota,

t. č. tajnik.

Štirinajsto in petnajsto letno poročilo podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju za šolski leti 1901/02 in 1902/03.

Odbor tega društva poroča o društvenem delovanju v 14. in 15. letu, to je za dve leti obnem. Obe leti je po sloval isti odbor: Predsednik Jak. Pukl. I. podpredsednik dr. Mirko Ploj, II. podpredsednik dr. Fr. Simončič, I. blagajnik dr. Klement Seshun, II. blagajnik dr. Janko Babnik, I. tajnik dr. Bož. Stegu, II. blagajnik dr. Fr. Vidic, odborniki Frančišek Jančar, Ivan Luzar in Žiga Sežun. Pregledovalci so bili: Dr. Anton Povšič, dr. Jos. Mantuani in Bogdan Trnovce. Odbornikovi namestniki: Dr. Vlad. pl. Globočnik, Ivan Tomaževič in Karel Dolenc. Pregledovalce namestniki: Al. Karba, dr. Jos. Jelenc in Jos. Premerl.

Težaven je bil posel odbora, iz velikega števila prosilcev izbrati najbolj potrebne in najbolj vredne, ker za podpiranje vseh, ki so podpre vredni in

potrebni, mu žal nedostaje sredstev. Akademski društvi „Slovenija“ in „Danica“ ste pri razdeljevanju podpor posredovali. Tudi najmlajše akademsko društvo „Sava“ podpira odbor pri razdeljevanju podpor. Poročilo priporoča, naj bi dijaki sami uvedli med seboj strogo postopanje v prid svojim najbolj potrebnim tovaršem. V poročilu objavljene številke kažejo, da število prosilcev vedno narašča.

Društvo šteje 59 ustanovnikov, iz med teh je pok. Ana Pukl rojena Dub, Dunajčanka, družtvu poklonila 1100 K, pok. Frančišek Kotnik, na Vrdu pri Vrhniki 2120 K, pok. Fr. Kalister v Trstu pa 5000 K. Drugi ustanovniki so darovali po 100 K, pok. kardinal, knez in nadškof gorški dr. Jakob Misia, pok. dr. Jernej Suppanec, c. kr. notar v Ljubljani, dr. Jož. Starč in pok. Jož. Bernard, oba v Ljubljani, po 200 K. Med ustanovniki so še kmetska posojilnica ljubljanske okolice, ki je darovala 1. obrok 100 K, mestna občina ljubljanska in akademsko društvo „Slovenija“, ki ste darovali po 200 K. Najmlajši ustanovnik je g. dr. Jos. Wein-gerl, primarij na Dunaju svoto 100 K.

V letih 1901/02 in 1902/03 so društvo darovali: Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 1. letu 1560 K, v 2. letu 2260 K skupaj 3820 K, posojilnica v Celju 100 + 120 = 220 K, v Mariboru 80 + 80 = 160 K, Narodni sklad v Gorici 150 K, kmetska posojilnica ljubljanske okolice 120 K, ljudska posojilnica v Gorici 100 K, posojilnica v Starem trgu pri Ložu 100 K, v Slov. Bistrici 80 K, kmetska posojilnica na Vrhniki 80 K, posojilnica v Brežicah 60 K, v Šmarju pri Jelšah 70 K, v Framu, Logatcu, Ormožu, v Gornji Radgani, v Ribnici in na Vran-skem po 40 K, posojilnica in hranilnica v Kopru 35-87 K, posojilnica v Črnomlju in Makolah po 30 K, v Radovljici 25 K, v Cerknici in Konjicah po 20 K, družba sv. Cirila in Metoda 20 K, okrajna posojilnica v Ljutomeru in „Slov. klub“ v Celovcu po 10 K, akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju l. 1901/02 80 K. — Odbor akademične veselice v Novem mestu je društvu poslal 34-80 K, akademski slikar Ivan Vavpotič je v Novem mestu nabral 55 K, gospica Malči Sušnik je v Brežicah nabrala 26 K. Izmed posameznih darovalcev je imenovani: društvenega ustanovnika in častnega člana ekselencio dr. Mihaela Napotnika, kneza in škofa Lavantinskega, ki vsako leto daruje 20 K, Anton pl. Sušica, c. in kr. polkovnika v Celju, ki je v obeh letih daroval 100 K, dr. Jernej Glančnika, odvetnika v Mariboru s 70 K, Jak. Pukla v Maria Enzersdorfu s 70 K, g. drž. poslanca V. Pfeiferja s 60 K, g. dvornega svetnika dr. Ploja na Dunaju in g. dr. Jos. Stareta v Ljubljani po 50 K, neimenovano dobrotnico v Krškem s 40 K, dr. Ivana Rudolfa, odvetnika v Konjicah s 30 K, Jonko Leopold v Boveu s 20 K, dr. Jos. Kolška, odvetnika v Laškem trgu, s 17 K 80 v. Društvo je v imenovanih dveh letih prejelo iz posameznih mest in trgov sledeče svote: Iz Ptuja 3850 K, iz Ljubljane 581 K, na Dunaju 556 K, iz Maribora 478 K, iz Celja 349 K, Gorice 347 K, Novega mesta 118 K, Konjic 107 K, Starega trga pri Ložu 104 K, iz Krškega 100 K, Brežic 95 K, Slov. Bistrice 95 K, Postojne 88 K, Vrhnike 85 K, Kranja 74 K, Grada 71 K, Šmarja pri Jelšah 70 K, Ormoža 62 K, Vranskega 50 K, Ribnice 48 K, Idrije 28 K, Železnikov 22 K, Kozjega 20 K, in koliko je posameznih rodoljubov v drugih slovenskih krajih, ki so z večjimi ali manj-

vlado, samo če se izvrše najtemeljitejše reforme.

Papež Gregor XVI. je divjal v svoji državi kakor pravi norec. Na tisoče ljudi je dal pometati v ječo samo zaradi kake nepredvidne besede. Le v Romani je bilo v kratkem času 16.000 oseb pod policijskim nadzorstvom. Tisti, ki so bili pod policijskim nadzorstvom, so smeli samo ob gotovih urah iz hiše, vsakih 14 dni so se morali zglasiti na policiji, vsakih 14 dni so morali iti k spovedi in spovedni listek nesti na policijo, vsako leto pa so morali iti za tri dni v kak samostan na duhovne vaje. Kdor se je le enkrat pregrešil proti kateremu teh predpisov, je prišel na tri leta v prisilno delavnico. Kdor je le enkrat na petek meso jedel, je dobil dve leti ječe. Do meseca avgusta l. 1870. je papeška policija vsak teden revidirala vse gostilne, in gorje gostilničarju, ki je kupal meso — veriga in ječa sta mu bili zagotovljeni, medtem ko se je v tem času zgodilo 2000 roparskih umorov, za katere se papeška policija niti prav zmečila ni. Kdor hoče spoznati, kake sramotne razmere so vladale v papeški državi, naj čita katoliškega duhovnika Fr. Ks. Kraussa knjigo „Cavour“; tam najde takih detajlov, da se mu bodo kar lasje ježili. (Dalje prih.)

šimi darili pokazali, da imajo sree za bedne dijake na dunajskih visokih šolah. V teh številkah se kaže najplemenitejše tekmovanje olajšati usodo mladih slovenskih trpinov v mrzli tujini.

Dohodkov je imelo društvo v šolskem letu 1901/02 vsaga K 4341 67, od katerih pripada K 60 osnovni glavnici, ki je narasla na K 17 072 95; v šolskem letu 1902/03 pa je bilo vseh dohodkov K 5564 49, od katerih pripada K 220 osnovni glavnici, ki je narasla na K 17 292 95.

Stroškov (podpore, pristojbine in upravni stroški) je bilo l. 1901/02 kron 4581 61, v šolskem letu 1902/03 pa K 5569. Podpore je delil odbor v gotovini od oktobra do julija vsak mesec. Razen tega so se v slučajih izkazane posebne potrebnosti dovoljevale tudi iz venredne podpore. Leta 1901/02 je bilo 496 vložnih prošelj, od teh se je ugodno rešilo 435; leta 1902/03 je bilo 477 vložnih, 426 ugodno rešenih prošelj.

Po študijah je bilo med podpiranci l. 1901/02: juristov 30, filozofov 31, medicini 3, tehnik 1, agronoma 2, učencev akademije upodablajočih umetnosti 4, tehnolog 1, konservatorist 1, učenec ekspartne akademije 1, skupaj 75 podpirancev; v šolskem l. 1902/03 je bilo med podpiranci: 28 juristov, 30 filozofov, 2 medicince, 2 tehnika, 3 agronomi, 1 učenec upodablajočih umetnosti, 1 vinopomolog, 1 učenec višje obrtne šole.

Po domovinstvu je bilo med podpiranci l. 1901/02: 41 Kranjcev, 23 Stajercev, 9 Primorcev, 2 Korošca; v šolskem letu 1902/03 pa je bilo: 41 Kranjcev, 17 Stajercev, 7 Primorcev, 3 Korošci.

V petnajstih letih je društvo razdelilo: 42.047 42 kron.

Podatki v poročilu dokazujejo veliko važnost in potrebo podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. Zato se ga naj vsi njegovi dobrotniki spominjajo tudi v prihodnje; treba je, da društvo pridobi še novih dobrotnikov, zlasti onih, ki so kdaj na Dunaju študirali in onih, ki so od društva prejemale podpore ter so sedaj v dobrem gmotnem položaju.

Darila prejema I. društveni blagajnik: Gospod dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singer strasse 7.

Glasovi z Jesenic.

— Kakor smo poizvedeli iz popolnoma verodostojnega vira, je ravnateljstvo tukajšnih tovarn radi dogodkov z dne 2. oktobra nekatere slovenske delavce precej trdo prišlo. Zažugalo se jim je celo, da bodo odpuščeni, če se jim pri sodnijski preiskavi dokaže, da so sodelovali pri takratni demonstraciji. Mi smo že zadnjič precizirali svoje stališče napram tovarni ter izjavili, da nečemo z njo nikakih sovražnosti, ker jo vemo iz gospodarskega stališča v popolnem obsegu respektirati. Ravno tako odkrito in odločno pa povemo, da, če se kakemu slovenskemu delavcu radi njegove narodnostne gorečnosti le las skrivi, potem morajo iz tovarne tudi izivati Wolf, Trefelik, Bachmann, Verhovšek itd. Če bi se to ne zgodilo, vprizorili bomo tako akcijo, kakršne še tu nismo doživeli, da javnost izve, pod kakimi razmerami živimo. Mi smo mnenja, da, če je Nemeu dovoljeno provocirati na naši rodni zemlji, sme braniti svojo narodnost tudi slovenski mladeniči, akoravno je slučajno tovarniški uslužbenec. Prepričani smo, da je radikalni Slovence ravno tako dober delavec, kakor radikalni Nemeu; vrhutega pa je prvi veliko bolj upravičen, poudarjati svojo narodnost, kakor drugi. In tovarna rabi v prvi vrsti dobrih delavcev, ne pa nemških izivčev. Od naše strani se bo vedno vplivalo v pomirjevalnem smislu, vselej pa bomo nastopili najradikalnejšo pot, kadar se bode pokazala „deutsches Blut“ v svoji nesramni prepotentnosti. Upamo, da se sedaj razumemo.

— Dobro jim je odgovoril Po naključju je zašel v nedeljo neki Slovenec v kantino, ter nič hudega sluteč, pozdravil navzoč z „dober večer“. Kakor v kaki menezariji so zatuli zbrani tevtvni „heil“ in zdravnik Wolf skoči proti njemu ter zahteva, da jim pomaga. Ker dotičnik tega seveda noče storiti, ga hoče Wolf potisniti ven. Pa slabo jo je nalezl. Fant mu priloži krepko zausnico, da se zvrne nemškutarski Lahon „Ritter“ Orestes Wolf z vsa turnarsko močjo po tleh. Kantiner Paar plane na to s pasjim bičem na mladeniča. Toda zgodilo se mu je tako, kakor „Ritterju“ Wolfu. Šestnajstletni kantinerjev pobij je ustrelil na to z revolverjem, da je napadenemu mladeniču švignila krogla mimo glave, na kar se je seveda moral umakniti. Ta slučaj smo navedli zato, ker nam kaže v bengalični luči, kako nasilni so tukajšnji posilincevi, ki hodijo okrog s pasjimi biči in samokresi, da tem ložje napadajo nič hudega sluteče Slovence.

— Radi žaljenja časti bi nas lahko tožil tovarniški uslužbenec Trefelik, ker smo mu zadnjič dali naslov „inžener“. Krivice nečemo delati nikomur, zato povemo danes, daje Trefelik le navaden „maschinenmat“, kakor jih nazivljejo v tovarni, in ne „inžener“.

— Jeseničane svarimo pred debelušastim kantinerjem Paarom, da naj bodo previdni, kadar z njim govorijo. Prepričali smo se namreč, da je nekak špijon nemškutarske garde. Vsako besedo, ki jo morda kdo po neprevidenem izgovoru, nese v kantino, da jo potem zlorabijo proti Slovencem. Paar in njegovemu nadebudnemu sinčku pa svetujemo, naj se ne plazita dosti po Jesenicah.

— Med turnarji, ki so napadli in izživali mirne Slovence, je bil eden prvih tudi inžener Bachmann ki sedi v občinskem odboru. To si zapomnimo!

— Avantgarda naših „Nemcev“ je sledeča: zdravnik Ritter Orestes Wolf, rodom Italijan, renegat Putschögl rodom Čeh, Verhovšek rodom Slovence itd. Res sama pristna nemška kri. „Gut heil“, gospod Maks.

— Ekspeditorica Pavlin kaj rada brusi svoj jezik nad Slovence. Kakor hitro zveemo od nje zopet kaj žaljivega za našo narodnost, povedali bomo toliko zanimivih stvari, da jo bo noč vzela. Mi delamo namreč vse brez rokavic, ker nečemo posnemati kakega judovskega inženerja.

— Napadalca Endersa, ki je na pobalinski način pobil akademika Pretnarja na tla, je posebno pohvalil nadinžener Maks. Bogve, če bi se takega junaštva veselil tudi starogermanski bog Wodan.

— Mlečnozobemu sinčku kantinerja Paara je prisodilo okrajno sodišče 48 ur ričeta radi žaljenja časti. Razali je namreč gospoda Pretnerja po prav nemškem načinu. Upamo, da se temu mlademu srboritežu ohladi vroča kri.

— Zapustil nas je 12. t. m. gospod Janko Pretnar, ki je šel v Pariz nadaljevati svoje študije v modernem jezikoslovju. Pri ljudstvu je jako priljubljen, zato se je težko poslovil.

— Johann Quereh, nadrevident c. k. državnih železnic je rekel, da je „Slov. Narod“ „die schuftigste Zeitung“. Radovedni smo, koliko časa bo še pustila c. k. železniška uprava tega starega izzivača pri nas.

— Blamirani Nemci. Vse je vpilo na nemški strani po spopadu 2. t. m., da so slovenski divjaki težko poškodovali slov. renegata Verhovška: možgani so se mu pretresli, brž v bolnico z njim. A slutilo se je, kam pes taco moli, in sodna komisija iz Kranjske gore je po izvedenih dognala, da se Verhovšek večkrat pretrese, in da se je posebno usodno noč pretresel, vsled česar mu prekipava želodec od preveliko zaužitega navdušenja pri turnarskem kroku. Toda težko je vendar poškodovan, če ne pa se mora vsaj tako delati, kot da bi bil. In pustili so ga vendar prepeljati v bolnico in sicer, da huje izgleda, z rešilnim vozom; pomislite vsled tega, ker mu šumi po ušesu. A dokazalo se mu je, da mu šumi vsled ušesnega masla in šel je čez 3 dni in sicer peš iz bolnice. Mi pa mislimo, da ima Verhovšek maslo tudi na glavi, in menda še več gospoda, ki to inscenira.

— Vitežki Nemeu Enders je trdil pri razpravi v Kranjski gori, da se je po udarcu s pestjo, katerega je brez vsake besede zadal akademiku Pretnarju, temu predstavil, a njegova glavna priča Quereh je izpovedala, da ga je obdelaval še na tleh s pestmi. Tak človek res zasluži „viteškega“ zadoščenja, da se ga potegne za ušesa, ali pa, da se mu jih našteje drugam.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. oktobra.

— **Osebnost vest.** Deželni predsednik baron Hein se je včeraj zvečer odpeljal na Dunaj.

— **Obstrukcije ni!** Tako pojejo naši klerikalci neprestano in vse, kar počenjajo ne izvesti iz obstrukcijskih namenov! To pesem zapoje enkrat dr. Šusteršič, enkrat dr. Krek, a zapoje se pri vsaki seji! In kar je najbolj čudno, tudi centralna vlada, oziroma grof Pace na Dunaju sta mnenja, da to, kar počenja Šusteršič s svojo družbo v kranjski deželni zbornici ni nikaka obstrukcija. Kako pa izgleda resnica? Deželni zbor sklical se je s cesarskim patentom z dne 11. septembra na 27. septembra. Včeraj, ko je bil v zbornici sprejet prvi meritorični nasvet, po svoji naravi neznan in maloten, imeli smo 14. oktobra. Celih osemnajst dni je potrebovala

naša zbornica, da je prišla do bagatelne, meritornega sklepa v zadevi cestnih odborov! In to naj ni obstrukcija! Če bi se bilo to, kar je osemnajstredno brezuspešno zasedanje stalo, podelilo recimo ribniškemu cestnemu odboru, bilo bi mu uspešno pomagano! Vprašanje pa je, ali je osemnajstredno zasedanje komu kaj pomagalo? Teško! Ali lopa ostane vzlic temu še dalje odprta! Nekdo je s tem pač zadovoljen: Škofova deželnozborska galerija!

— **Nikdar mu ne ustrežejo!** Namreč napredni naši poslanci dr. Šusteršiču! V včerajšnji seji so naši poslanci interpelirali barona Heina radi njegove nerodne in ne-spametne zadnje izjave glede takomenovanega kazinskega strela. Ko je deželni predsednik prav nesrečno odgovoril, predlagal je župan Hribar, da naj se o odgovoru debata prične. Potem bi se bila stvar obširno razpravljala, in sicer takoj in od vseh strani. Dr. Šusteršič, ki je imel pripravljen dolg govor, pa je hotel ostati v središču, ter biti z ozirom na naročene galerijske demonstracije edini govornik. Ker pri utemeljevanju samostalnega predloga ne sme drugi govoriti, nego predlagatelj, bi bil prišel ob svojo slavo, da se je sprejel Hribarjev predlog. Zategadelj je skupno z velikimi posestniki ta predlog zadržal ter zaprečil vsestransko razpravo, samo da je on s svojo osebnico ostal v ospredju! Kar počenja sedaj klerikalci, torej ni nič drugega, nego gola komedija! To se je pokazalo tudi pri Krekovem nujnem predlogu! Če jim je zadeva res nujna, potem jim je moralo biti na tem, da se prej kot prej izvoli odsek, kojemu se je imel odkazati Krekov nujni predlog. Takoj ko je bila nujnost sprejeta, so klerikalci sejo razbili ter s tem onemogočili izvolitev odbora, ki naj bi se posvetoval o Krekovem nujnem predlogu! In sedaj sam Bog ve, kdaj se izvoli ta odsek. Najprej nikoli! Tako klerikalci sami persifilirajo nujnost svojih predlogov.

— **Najnovejši klovni klerikalne stranke.** Povedali smo že, da se je graščak s Kamna zopet oglašil. Poslal je v praško „Politiko“ dolg članek, v katerem kaže in razvija neskončno navdušenje nad dr. Šusteršičevim razsajanjem v deželnem zboru. Vse kar počenja Šusteršič, je okamenlemu aligatorju nekaj izvanrednega, nekaj nebeškega! Liberalci pa stoji kakor telčki na griču, ter si pomagati ne morejo! Zares! Šusteršič ga je dobro dresiral, polomljenega dvornega svetnika! Sedaj mu mora igrati klovna v političnem cirkusu. Tistega starega, izstradanega klovna, ki gloda za kulisami tanke skorje kruha, v areni pa je vzlic lačnemu želodecu, agilen kot živo srebro. Namazan je z vsemi pomadami in obmazan z vsemi barvami! Saj jih poznate te klovne: usta so do ušes, obrvi visoko čez čelo! Z eno besedo: vse je falsificirano na njih, tako veselost, kakor obrvi nad nosom! Glavna naloga takih klovnov je, da tedaj, če je kaka prav stara jahalka na kakem prav suhem kljusetu, prav slabo jahala, neizmerno ploskajo, in da kažejo nad ekvilibrističnimi poskusi stare dame, navdušenje, prav kakor bi hoteli iz kože skočiti! Takega klovna igra sedaj Fran Šuklje v klerikalnem cirkusu! In priznati moramo, da ne slabo! Dobro! dobro!

— **Kremenit politik** je Pri mož Pakiž. V včerajšnjem deželnem zboru se je predlagalo, da naj se deželnemu odboru da pooblastilo, do voljevati cestnim odborom nad dvajsetodotne doklade. Ta predlog se je stavil v prvi vrsti radi ribniškega cestnega okraja, kojega član je tudi Primož Pakiž. Šusteršič je izpodbijal stavljeni predlog, ker je hotel nekatere cestne odbore v hudo stisko upravit. Posebno ribniški bi bil prišil v konkurz, da se ni sprejel predlog. Ose Pakiž je tičal torej v hudi pasti. Ali bistra glava si je vedela pomagati! V zbornici pri razpravi je pobijal Šusteršičev protipredlog, pozne, pri glasovanju pa je zanj glasoval! Tako se je na obe strani izlila!

— **G. Štefe** je bil včeraj gospodar deželnozborske galerije. Na njo je nabasal polno svojih somišljenikov, naši somišljeniki pa so morali zunaj ostati. Da se je mogla galerija na ta način blokirati, k temu pripomogel je dr. Šusteršič, ki je Štefetu izročil celo butarico vizitnih kart. Na dvorišču deželnega dvorca je Štefe oblastno stal, ter delil te vizitnice. Vrata v galerijski stolp pa so se odpirale zgolj tistim, ki so se izkazali z dr. Šusteršičevo vizitnico. Napredni možje, ki so hoteli tudi poslušati priti, so morali odriniti, kar je provzročevalo precej ogorčenja. Pri deželnem glavarju vložila se je radi tega odločna pritožba, in pričakovati je, da bo hitro konec Štefovemu galerijskemu kraljestvu.

— **Fanatičen veroučitelj.** Ravno pred enim tednom je „Slov. N.“ podal kratko sliko o čudnih razmerah, ki vladajo v kapeli I. drž. gimnazije. Toda, da bode ta slika popolna, moramo dodati še nekaj, namreč, kako ravna dr. Janez Svetina, katehet na I. drž. gimnaziji, s svojimi vernimi ovčicami in sicer takrat, ko mašuje katehet za nižje razrede iste gimnazije. Najprej stisne in stlači uboge dijakke, ki se že itak tišče drug drugega, tako na gosto skupaj, da skoro dihati ne morejo, to pa zato, da morejo zadnje vrste, ki stoje tik zidu pod korom, od povzdigovanja do obhajila klečati; kajti če bi kdo stal, bi imel smrtni greh, in vlegoreči g. Janez bi ga v svoji sveti jezi takoj zapodil iz kapele ali pa naznanil pri konferenci zaradi motenja službe božje. — Maša se začne. Gospod dr. se usedejo na klop pri vhodu v kapelico. Komaj moli mašnik „Confiteor“, prisopiha ves razgret dijak ter hoče oditi na svoj prostor. Toda v tem trenutku se vzdigne visoka postava dr. Janeza Svetina, potegne ubogega dijaka za suknjico ter mu — čujte in strmite — pripelje s svojo „žegnano“ roko klofuto in nato zapodi iz kapele. Čez par minut se zopet odpro vrata in zopet prihitijo nekoliko zakasnelih dijakov v kapelo, a g. Janez jih podi, z izbuljenimi, od svete jeze rdečimi očmi skozi vrata z motivacijo, da nima ta maša zanje nikake veljave; to pa se godi — še enkrat poudarjamo — mnogo pred evangelijem, dočim je vsakemu znano, da je maša veljavna, če le pridemo do e. angelija. Da mu ni treba vedno vstajati, nasloni veliko težo svoje v vsakem oziru velike osebe na vrata in tišči kljuko vrat, da bi vendar ne mogel nihče več noter. — Ko slednjič vidi, da ni nikogar več k vratom, torej da je njegova „cerberova“ služba končana, začne hoditi po kapeli ter gledati, če imajo vsi mašne knjižice v rokah ter vpije, da se sliši skoro po vsi kapeli: „Gebetbuch heraus, Gebetbuch heraus!“ Dijaki iščejo „roženkrance“ drug pri drugem, a vse nič ne pomaga, kajti ako nima kdo molitvene knjižice, ta po mnenju g. Janeza sploh moliti ne more. — Gorje onemu, ki bi klečal samo na enem kolenu! Ob nedeljah, ko imajo dijaki spodnjih razredov skupno mašo, vleče ta za zveličanje svojih dijakov in za božjo čast tako vneti pastir one dijakke, ki kleče na enem kolenu, za ušesa kar po vrsti ter jih tako prisili, da kleče na obeh. Tako „rajža“ Janez med povzdigovanjem in obhajilom od vrste do vrste ter vleče za ušesa neubogljive dijačke spodnjih razredov. — Razen tega pa g. Janez še niso pozabili, da so bili svoj čas pri vojaki. Zato pa tudi komandirajo tako, da se vsaka vrsta kar na njegovo komando priklanja, „žegna z vodo“ in odhaja iz kapele, kajti g. Janez se postavi pred altar ter mahajo z rokami na vse strani in komandirajo kar po vojaški. — Marsikak dijak, ki dobiva hrano po hišah, ne more vsled maše ob sredah in petkih niti zajtrkovati in revež mora do 12. ure presedeti v šoli s praznim želodcem. Ni torej čuda, če postane ravno ob teh dneh mnogim dijakom slabo. Ako pa dobi zajutrek o pravem času, zamudi zopet nekoliko maše, potem je pa zopet ogenj v strehi! Ali je mar vredno, za nekoliko zamude počenjati take komedije, kakor jih uganja dr. Svetina? Kateri starši bodo pustili, da bo katehet kar meni nič tebi nič klofotal njihove otroke? — Dijak, ki ima namen moliti bo molil, naj ga

kdo sili ali ne, ako pa nima namena, ne bo molil tudi naj ima 100 molitvenikov, in na ta način se goji le podla, navadno farškim podrepnikom lastna hinavščina. — To mislimo, za danes da zadostuje.

— **Dr. Zajec**, novo imenovani zdravnik in tobačni tovarni je bil pred kratkim „pijanček“ imenovan v našem listu. Ker se je naš odgovorni urednik po zanesljivih poizvedanjih prepričal, da se mu je s tem delala krivica, se mu to s tem popravlja. Nikakor pa ne pričakujemo, da bode vsled tega „Slovenec“ prekladal tisti delirium tremens, kojega je dr. Tavčarju že tolikokrat na vrat obesil.

— **Repertoar slov. gledališča.** Za danes naznanjena repriza S. r. d. o. v. d. r. „Domovina“ morala se je odpovedati, ker se je gđ. Sourná pri predvčerajšnji predstavi „Žene sužnje“ v zadnji sceni, ko skoči v Donavo, precej hudo poškodovana na nogi in nekaj dni ne more nastopiti. Mesto tega vpripori se danes v tretjič velenabavna burka s petjem: „Rezervistova svatba“. — V torek poje se prvič v sezoni Offenbachova fantastična opera „Hoffmannove pripovedi“ v treh dejanjih s prologom in epilogom. Opera je povsem na novo vpriporjena in študirana ter so vse glavne vloge v novih rokah. Naslovno vlogo poje g. Orželski, poleg njega pa imajo velike vloge gospa Skalova, gđ. Klementova in Stolzova ter g. Oufednik, Perál, Lebeda in Betetto.

— **Slovensko gledališče.** Med češkimi pisateljskimi zavzema Gabriela Preisova odlično mesto, a nam Slovincem je še posebno simpatična zaradi lepih in zanimivih slik iz življenja koroških Slovincov. „Gaztina roba“, ta drama iz življenja moravskih Slovincov, ki se je predsmotnim uprizorila na slovenskem odtu, je med Čehi močno priljubljena, saj je snov zajeta iz narodnega življenja in je v igri slikajo narodne razmere in značaji ter konflikti, ki nastanejo iz teh razmer. Nam to naravno narodno življenje ni znano in zato se za nas je nekoliko težko, živjeti se v te razmere. Splošno slovenski konflikt v tej igri pa nam je umiljiv in nas zanima. Igra je, četudi mestoma samo skicirana, vendar interesantna. V središču vsega dejanja stoji šivilja Eva, katero je igrala gđ. Spurna. Eva je energično krepko in ponosno dekle. Kmetica Mešjanovka jo zaničuje in ponižuje, češ, da je ničvedna, da lovi njenega sina, da niti prave vere nima, ker je luteranka. To je vzrok, da se Eva odreče svoji ljubezni do Mihe Mešjanova in da vzame prabljenega, a poštenega kožuha Jagoša. Srečna v svojem zakonu ni, četudi jo nosi Jagoš na rokah. Njeno srce kopri se vedno po Mihi Mešjanovu. Ko ji pa umrje edini otrok, umrje vsled tega, ker mož ni hotel poklicati na pomoč zdravnika, ki živi v divjem zakonu z ubogo ženo, tedaj porabi na vse in se približa zopet Mihi Mešjanovu, čeprav je ta oženjen in oče. Spusti ga celo k sebi v sobo, in ko ju zasači njen mož, zbeži z ljubimcem v drug kraj. Pri tem upa, da bode ta mogla oba raztrgati vezi, ki ju vežejo in se poročiti. A to ni mogoče in to spoznanje, kakor tudi boleč, da je zaničevana kot priležnica oženjenega moža, počene Evo v smrt. Gđ. Spurna je svojo težavno vlogo izbornore rešila. Igrala je z živim temperamentom, ognjevitost in vendar naravno in brez pretiravanja in opremila svojo ulogo s finimi nijansami in žela mnogo zaslužnega priznanja. Gospod Tišnov je bil jako dober in korekten kot ljubimec, ali slovensčina mu dela velikih težav. Mehkega dobrosrčnega Jagoša je srečno predstavljaval gospod Dobrovolny. Pohvaliti je posebno še gospo Danilo, gđ. Noskovo in gosp. Verovška. Ostale vloge so same epizode, a bile so hvalevredno izvedene.

— **Poroka.** Danes se je poročil trgovec in posestnik gospod Ernest Perdan z gđ. Ado Hiengovo, hčerko trgovca Henga. Poroka je bila v župni cerkvi pri Sv. Petru — Poroči se jutri v Litiji g. Alojzij Pregelj, adjunkt južne železnice v Ljubljani z gđ. Malči Hutterjevo! Čestitamo iskreno!

— **Učiteljski dobrotniki.** „Društvo za sgr. d. b. o. učiteljskega konvikta“ pridobiva vedno več prijateljev. To dokazujejo darovi, ki prihajajo društvu skoraj sleherni dan. Zadnji čas se je začelo zanimati za učiteljski konvikta tudi naše žentstvo. In to nas veseli! Prvi dar je položila na žrtvenik „učiteljskega

konvikta“ častita gospa R. dr. J. Kavčičeva, drugi g. gđ. Josipina Arcetova in danes se je pridružil učiteljskim prijateljicam in dobrotnicam velenjena gospa Pavlinka J. N. Resmanova, ki je postala pokroviteljica „Društva za sgr. d. b. o. učiteljskega konvikta“ ter darovala društvu v ta namen 200 K, katere je opremila s tem-le pismom: „Svoje dece po krvi nimam; smatram pa, da so vsi slovenski otroci moji! Zatorej od nekaj tako rada s svojimi skromnimi močmi podpiram blagotvorno družbo sv. Cirila in Metoda. Nič manj pa ni važen in h tre podpore potreben temelj naše dece — naše učiteljstvo — posebno zdaj v teh razburkanih in njemu sovražnih časih... Svoj dom, svoje središče, svoje ognjišče si hoče graditi. Svoj čas sem videla staviti s čudovito vneto enako zgradbo v Zagrebu. In kakošen blagoslov odeva zdaj iz nje! Ne mislite, da se silim v ospredje, ne mislite, da se šopirim, če vam jaz navadna ženska — kar je storil moj soproj že pred menoj — prilagam dvesto kron za gornjo svrhu... Poleg svoje dolžnosti bi edino še rada opozorila ali vnela svoje p. n. sestre, da kaj storé — storé... „Kdor more — mora.“ Pavlinka J. N. Resmanova. Tako ta vrla radosna gospa. Bog jo živi in obudi ji mnogo naslednic! Dalje so darovali „Društvo za sgr. d. b. o. učiteljskega konvikta“ p. n. gg. Karel Luekman, ravatelj industrialne družbe, deželni poslanec itd. na Javorniku, 50 K; Alojzij Lilleg, posestnik in trgovec v Ljubljani, 20 K; Jernej Bahovec, trgovec v Ljubljani, 20 K; Leopold Pettsche, c. kr. davkar v Cerknici, 4 K. Živelj učiteljski dobrotniki in dobrotnice! Bog plati!

— **Jugoslovanski almanah.** Sinodi so se sešli v „Narodnem domu“ ljubljanski slovenski književniki na posvetovanje glede jugoslovanskega almanaha. Po dolgotrajni debati se je sklenilo, pozvati slovenske književnike, da naj pošljejo svoje prispevke, določene za almanah, ali uredništvu „Ljubljanskega Zvonca“, „Slovanca“ ali „Dom in Svet“. Presojevalna jury se izvoli kasneje. Svoje prispevke za almanah so med drugimi že obljubili A. Aškerc, dr. F. Dergane, K. Meško, dr. Ivo Šorli, dr. Niko Zupančič i. dr.

— **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.** V ponedeljek, dne 8. t. m. vršilo se je v bibliotčni dvorani c. kr. deželne vlade ustanovno zborovanje gospojnega odseka. Predsednik dvorni svetnik Schachl pozdravil je v iskrenih besedah došle dame in je poudarjal važno in veliko nalogo društva. Kakor v drugih planinskih deželah je tudi na Kranjskem jetika zelo razširjena in zahteva posebno v glavnem mestu in v industrijalnih krajih mnogo žrtve. Kranjska žalibog ni bogata in tako podružnica ne more misliti na dalekosežne naprave in v doglednem času tudi ne na ustanovitve zdravilišča za jetične, če tega ne omogočijo plemeniti človekoljubi z obilnimi doneski. Pač pa namerava podružnica odkrivati vire, iz katerih izhaja tuberkuloza in v katerih se vedno znova razvija, ter skušati te vire zaježiti in če mogoče popolnoma odpraviti. Kakor kažejo izkušnje v drugih deželah, da se na ta način mnogo doseči in uspešno odvrtači jetiko. Seveda je pa tudi v to treba zadostnih sredstev. Po §. 12 pravil poklicane so predvsem dame, da pridobivajo ustanovnike, podpornike in člane in da nabirajo prispevke. Naj bi se požrtvovalno odzvale svoji človekoljubni nalogi! — Nato vršila se je volitev dveh podpredsednic, ki jih ima glasom pravil gospojni odsek odposlati v podružnični odbor. Na predlog gospe dr. Račičeve bile so z vzklikom in enoglasno izvoljene za I. podpredsednico gospa Olga baronica Hein, za II. podpredsednico gospa Franja dr. Tavčarjeva. Obe dami sta izjavile, da sprejemata volitev in da hočeta marljivo delovati za društvene namene. — Potem je sledil prosti razgovor o društvenem delovanju. Pri tej priliki predložile so se damam buralne pole, katerih se bodejo posluževale pri nabiranju doneskov. Vsaka pola ima rubriko za ime in stanovanje onih, ki nameravajo pristopiti, dalje po eno rubriko za vpis kot ustanovnik in član in posebno rubriko za darila. Glavni tajnik dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški sprožil je misel, da naj se propaganda za podružnico zanese tudi v delavske kroge, na pr. v one c. kr. tobačne tovarne. Kajti društveno delovanje bode le tedaj uspešno in plodonosno, če bode podružnica našla zaslombo v najširših slojih občinstva in če bode vse kroge prešinilo prepričanje, da je jetika nalezljiva in da je nje odvrtačenje potrebno. Da je vsakemu omogočen pristop, določil se je prav nizek letni prispevek in znaša najmanjša svota,

ki jo ima plačati društvenik, 2 kroni na leto. Med delavci kaže že radi tega iskati privrženec, ker bodejo ti v prvi vrsti deležni društvenih dobrodelnih naprav. Na vprašanje, katere naprave misli podružnica najprvo ustvariti, pojasnil je glavni tajnik, da se že vrše predpriprave za ustanovitev zdravilišča za škrofulozne otroke in za take, ki kažejo bolezensko nagnjenje. To zdravilišče ustanovilo se bode ob morju. Obenem pa se namerava v Ljubljani ali v okolici otvoriti zavetišče za take otroke, ki jim doma grozi okuženje z jetiko. Šeasoma ustanovila se bodejo tudi zavetišča za lahko obolele in ozdravljive jetične, posebno iz delavskih krogov. V ta namen ima podružnica že na ponudbo neko posestvo v ljubljanski okolici, vendar doslej še ni bilo mogoče prepričati se o prikladnosti tega posestva. Predvsem pa se bode takoj pričelo z domovnim odvrtačenjem. V ta namen naprosila bode podružnica zdravnike, duhovnike in sploh vsakogar, da se ji naznanijo v neugodnih higijeničnih in socijalnih odnosih živeči jetični. Te bolnike bodejo podružnični funkcionarji obiskovali ter njih sorodnike podučevali o nalezljivosti jetike in o pripomočkih, s katerimi se je ubranimo. Ubožnejši bolniki bodejo brezplačno dobivali razkuževalne tekočine, pljuvalnike, kurivo, obenem pa se bode pazilo na zboljšanje in urejevanje stanovanjskih razmer. Ta način odvrtačenja jetike je zelo važen, kajti v neugodnih razmerah živeči težko oboleli jetični so največja nevarnost za vso okolico. Žalibog se je na to okolnost doslej premalo pazilo. — Razpravljalo se je še o marsikaterih stvareh in splošno se je kazalo prizadevanje, marljivo sodelovati pri človekoljubnem delu, ki ga je pričela kranjska podružnica. — Gospojnemu odseku pripadajo naslednje dame: Kot I. podpredsednica gospa Olga baronica Hein, kot II. podpredsednica gospa Franja dr. Tavčarjeva, nadalje gospa Rosy pl. Bleiweis-Trsteniška, gospa Rozina Eder, gospodična Anica Ferjančič, gospa Milica Hribar, gospa Terezina Jenko, gospa Marija Krisper, gospa Betina pl. Laschan, gospa Franja Levičnik, gospodična Jelica Lozar, gospa Cecilija Mahr, gospa Ferdinand Majaron, gospodična Mici Papež, gđ. Amalija Povše, gospa Ernestina Račič, gospodična Vera Souvan, gospodična Celestina Stare, gospa Frida Szalay, gospa Vera Slajmer, gospa Rika Tönnies, gospodična Vera Vencaj, gospa Franja baronica Wurzbach, gospa Ana Zeschko, gospa Marija Zupanec in gospa Marija Zupančič. Vse te sprejemajo člane. Prispevke prosijo se vročiti ali eni imenovanih dam, ali društvu blagajniku ravnatelju Artur Mahr-u; sicer pa jih tudi pride pobirati društveni sluga.

— **Ortopedični zavod** ustanovi zdravnik gosp. dr. O. Ažem. Tak zavod je prav potreben. Sicer obstoji že tu ortopedični zavod upokojenega telovadnega učitelja g. Schmidta, ali ta zavod nikakor ne ustreza, ker se v njem dela taka nemška propaganda, da so slovenski starši ogorčeni. Za otroke, ki obiskujejo ta zavod, se mora plačevati precej težke novce, po 16 do 20, da celo po 30 kron na mesec. Ako se vpoštevajo, da obiskuje ta zavod po 60 do 120 otrok, je lahko izračunati, koliko da nese ta naprava. Starši morajo pošiljati svoje otroke v ta zavod, ker nimajo kam drugam. To okolnost pa izkoristi Schmidt na brezobziren način za nemško propagando med slovenskimi otroki. V tem oziru so nam že došle bridke pritožbe od strani staršev. Otakar je Schmidt umirovljen, pač misli, da mu ni treba imeti nobenih ozirov več. Zato je nujno potrebno, da se ustanovi ortopedični zavod, kjer se ne bodo dogajale take stvari, kakor pri Schmidtu.

— **Predsedstvo „Slov. trgovskega društva Merkur“** v Ljubljani naznanja, da se bodo vršili učni tečajji tega društva v naslednem redu: Ponedeljek in petek je stenografija; v torek slovenska korespondenca; sredi in sobota laščina. Začetek tečajja za laščino je danes sobota 15. t. m.; za stenografijo v ponedeljek 17. in za korespondenco v torek 18. t. m.; pouk traja vedno od 9. do 10. ure zvečer in se vrši v društvenih prostorih. Ker se učenci samo še do začetka šole sprejemajo, naj se vsak, kdor bi še hotel morebiti obiskati enega ali drugega teh predmetov, za to takoj odloči in svoj pristop prijavi pismeno ali ustmeno društvenemu odboru.

— **Zabavni večer „viško-gliniške čitalnice“** z gledališko predstavo se vrši v nedeljo zvečer 16. t. m. v salonu pri Traunu na Glinah. Vstopnina za osebo 40 h, za obitelj treh oseb 1 K. Začetek ob 7. uri zvečer.

— **Za otroški vrtec društva sv. Cirila in Metoda** na

Dalje v prilogi.

Savi pri Jesenicah sta darovala po 200 K ter postala družbina pokrovitelja: Gospa Josipina Hočevar, veleposelstnica v Krškem in gospe dr. Josip Stare, c. kr. fin. prok. pristav in posestnik v Ljubljani. Živelci nasledniki!

— **Stenski koledar za leto 1905** je izdal trgovec s papirjem g. Jernej Bahovec. Koledar je prav ličen. Cena: 40 v, s pošto 45 vinarjev.

— **Prihodnja razstava v Radovljici.** Ker se je letošnja razstava tako lepo izvršila, namerava se prihodnje leto prirediti v Radovljici še eno razstavo, in sicer splošno domačo obrtniško in industrijsko razstavo. Predpriprave zanjo so se že pričele v velikem obsegu. Za izvršitev te lepe ideje so se že zavzeli nekateri jako odlični krogi.

— **Poskušen samomor.** Posestnik Martin Jordan iz Drenovca pri Krškem se je spri s svojo ženo in se je vsled tega obesil na kostanj, ki stoji blizu njegove hiše. Orožniški postajevođa g. Zabukovec ga je slučajno videl viseti na na kostanju in ga snel — še o pravem času, tako da so mogli Jordana spraviti zopet k zavesti in ga odnesti na njegov dom.

— **Gimnazijski ravnatelj v Celju,** znani g. Proft, ni dovolil slovenskim gimnazijcem, da bi se udeležili pogreba umrlega slovenskega tovariša. Celo prejšnji ravnatelj, g. Končnik, ni šel v narodni sovražnosti tako daleč, kakor njegov naslednik.

— **Učiteljsko društvo za ptujski okraj** zbora je v četrtek, dne 3. novembra t. l. ob pol 11. uri v okoliški šoli.

— **Pozne lastovke.** Zadnji ponedeljek so videli na celjskem »Na rodnom domu« trumo lastovk, ki so menda priletele iz severnih krajev in tukaj počivale na zračnem potu v solnični duhu svet.

— **Poskušena tatvina v Gorici.** Trgovca Kühnla v Gorici je hotel njegov hlapec okraštiti. Hlapec je izvedel da ima Kühnel kakih 2000 gld v blagajni v pisarni. Splazil se je v Kühnlovo spalnico in se skril pod posteljo. Ko je Kühnel zaspa, mu je hlapec izmaknil ključ. Toda na stopnicah ga je zasabil njegov hlapec in mesto v pisarno, kjer je stala blagajna, je moral moč v luknjo, kjer je jok in škripanje z zobmi.

— **Redka lovška sreča.** V Labicah pri Podgradu je lovec Fran Iskra ustrelil dva centa težko medvedko ter jo pripeljal v Velosko, kjer je dobil običajno nagrado.

— **Vlom.** S Proseka se nam poroča: V noči med 11. in 12. oktobrom vdrl so neznani zlikovci skozi streho nad žagradom v tukajšnje cerkev ter pokradli raz kip. Matere božje nekaj dragocenosti v vrednosti kakih 100 K; poleg tega so vzeli tudi nabralico, v kateri je bilo nekaj drobca. Sploh se v zadnjem času v tukajšnjem okolišju tatvine — zlasti v cerkvah — zelo pogosto po navljajo. Vzroč temu ni mogoče c. kr. žandarmeriji zalotiti teh tičkov. Ni dolgo tega kar so okradli novo cerkvico na bližnjem Kontovelju, župno cerkev v Sv. Križu itd. Prekanjenost teh zlikovcev presega vse meje. Bati se je, da bodo ponočni tatovi v tuku bližajoče se zime obiskovali tudi privatna stanovanja; zato je pozor vsem onim, ki nočejo biti prkrašani na svojem imetju in imovini.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** T. kom. meseca septembra so pričeli v Ljubljani izvrševati obrt, in sicer: Josip Petrič, Martinova cesta št. 20, izdelovanje papirnih predmetov in kartonaže na tovarniški način; Frančiška Kham, Miklošičeva cesta št. 10, trgovino s špecerijskim blagom in delikatnimi ter točenjem vina in piva; Josip Kepsch, Vegove ulice št. 12, zlatarstvo in srebrski obrt; Ana Kus, Radečkova cesta št. 6, prodajo posode; Fran Prek, Marije Terezije cesta št. 6, kolarski obrt; Ivan Čibešek, Rimska cesta št. 19, prevajanje oseb; Marija Modic, Pogačarjev trg, branjarije; Ivan Vrtičnik, Florjanske ulice št. 29, pekovski obrt; Terezija Duler, Bleiweisova cesta št. 1, žensko krojaštvo; Makso Drovnik, Stari trg št. 16, urarski obrt; Ivana Fojkar, Karolinska zemlja št. 1, malo trgovino s krojnimi in drobnim blagom; Matej Juras, Cesta na Loko št. 4, konjaški obrt; Anton Fajdiga, Pogačarjev trg, prodajo sadja. — Od glasilu, oziroma faktično opustili pa so obrt: Jernej Naglost, Cesarja Jožefa trg št. 12, prepragarski obrt; Frančiška Nudič, Irizov štev. 3, prodajo higijeničnega klosetnega papirja ter razširjanje obrtnih oznanil potom avtomatov; Helena Razinger, Rimska cesta št. 19, žensko krojaštvo; Matije Jerasa dedič, Cesta na Loko št. 4, konjaški obrt; Fran Stepec, Cesarja Jožefa trg, prodajo drv; Pavla Höfner, Metelkove ulice št. 19, prevzoški obrt; Anton Vreček, Pogačarjev trg, branjarije.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželni sodišču: 1) Pavel Kapelj, železniški delavec na Hrušici, je zvečer 26. vel. srpana zakonskima Repanšek s sekuro v roki grozil, da jih bo razsekal. Kapelj je bil jezen na Miho Repanška, ker ga je terjal za 4 K, ki mu jih je pri igri dolžan ostal. Obsojen je bil na 3 tedne težke ječe in na 10 K denarne globe, ker je igral prepovedano igro »Einundzwanzig«. — 2) France Ankrat, po domače »Francetov«, posestnik sin in mlinar na Brezjah, je vzel Janez in Heleni Zupan, ki sta imela v njegove matere hiši gostilno, denar, iz kleti vino, pivo in jedila v skupni vrednosti 400 K. Ta tatvina je tudi materi priznal in je ta za svojega sina zakonskima Zupan poravnala vso škodo. Vzel je pa tudi Jožefu Finčgerju v posameznih zneskih gotovine za 28 K 50 h, 60 h, 70 h in enkrat iz kuhinje najmanj 6 K. Nosi je saboj vetrihe, s katerimi je odpiral predale in vrata. Janez Krmelj, hišni posestnik in žagar v Gabrku je pa zaslišan v kazenski zadevi Ankrstovi vedoma krivo izpovedal, da ni pri obtožencu nikoli vetrihov videl in je tudi nalašč zavolal, da Ankrsta ni bilo skoraj nobeno noč doma in da se je neko noč, ko je bil Zupanu vzel denar, med 2 in 3. uro v jutru z vetrihom v žepu vrnil domu. To krivo pričevanje Krmelj priznava. Ankrat je bil obsojen na 4 mesece težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. Krmelj pa zaradi krivega pričevanja na 3 tedne ječe. — 3) Gregor Gahtar, posestnik sin v Bačnah je brez dovoljenja odpetoval leta 1900. v Ameriko in se vrnil šele leta 1904. meseca junija domu, ne da bi se bil zgledil pri naborni stavbi. Obsojen je bil na 10 dni strogega zaporja in na 10 K denarne globe. — 4) Jakob Bačič iz Karlobaga okraj Gospič je takrat, ko je še delal pri gradbi železnice v Boh. Bistrici, svojemu tovarišu Nataletu Ljubotinu, s katerim sta skupaj stavljala, iz zaklenjenega kovčega vzel zlatnine in srebrnine v skupni vrednosti 96 K 80 h in nato pobegnil. Prideva si tudi napačna imena, tako je bival na Koroškem pod imenom Janez Stipic, ko so ga orožniki kot tatvine sumnega prijeli, jim je pokazal tujo knjižico na ime Martin Jengič iz Kanize. Bačič je storjeno tatvino le deloma priznal. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe, po prestani kazni ga pa iztirajo iz Avstrije. — 5) Jožef O. sedaj trgovski pomočnik iz Razdrtega, je večkrat z roko udaril na česti med Škofljo in Razdrtem šiviljo Marijo Boštjančič zaradi nekaterih domačih razprtij in ker ga je ona, kakor pravi, zmerjala in na njega vpila. Obsojen je bil na 50 K denarne globe.

— **Kazensko zasledovanje** g. Leopolda Malida, radi obdolžitve glede smrti njegove žene se je ustavilo, ker se je izkazalo, da je popolnoma nedolžen, in da je njegova žena umrla na jetiki.

— **K včerajšnji notici o ulomu** na škodo Franceta Ljubiču se nam še poroča, da je postal tat Klovišar tekoči teden kar nenadoma zelo radodaren. Prijateljem je dajal za pijačo, jim kupoval razna dobra jedila in smodke, natakarije pa je istotako obdarjal z dobro napitnico in pristani, katere je kupil za ukradeni denar. Od samega veselja, da je vendar enkrat v svojem življenju gospodar 500 K, ni vedel, koliko je povsod zapravil denarja. Danes je prinesla neka natakarija na policijo zlat prstan, katerega ji je bil podaril radodarni Klovišar in bankovec za 50 K, katerega je po njegovem odhodu našla pod mizo, pri kateri je on pil Klovišar se izgovarja, da mu je dala ves pri njem najdeni denar neka po imenu neznana ljubica v Tivoljskem gozdu, s kjo se je isto tam pred par dnevi seznanil. Policija je pa mnenja, da je bila ta ljubica Ljubičevaskrinja, kateri je vzel Klovišar denar siloma.

— **Ogenj.** Včeraj je zapazil duvaj na Gradu v Črni vasi neko kačenje. Ker je bil dim za drevjem in duvaj ni mogel razločiti gori li kako poslopje ali kak drug predmet, je to telefonično naznanil v »Mestni dom«. Takoj se je pod vodstvom načelnika g. Ljudovika Striceja odpeljal na označeni prostor oddelek prostovoljnega in reševalnega društva, kjer pa niso mogli najti nobenega ognja. Misli se, da je gori najbrže na prostem kak predmet in da je, preden so prišli gasilci, že sam ob sebi ugasnil. K dozdevnemu požaru se je takoj peljal tudi inšpicirat uradnik mestne policije, kateri je istotako napravil prazno pot.

— **Nesreči.** Včeraj so pripeljali v deželno bolnišnico 14letnega Franceta Štefeta iz Podoslice, katerega je krava podrla na tla in mu zlomila desno nogo. — Danes zjutraj ob pol 8. je hotela na Poljanski mitnici na voz stopiti Marija Jančarjeva

iz Trebelnega v trenutku, ko je konj potegnil voz naprej in je ženska vsled tega nazaj padla tako nesrečno z voza, da se ji je vlika kri in je nezvestna obležala na cesti. Bila je baže v blagoslovljenem stanu. Tudi to so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Tatvina.** V ponedeljek je bila kleparstvu pomočnik Francetu Jenku, stanujočemu v Rožnih ulicah št. 9, ukradena iz zaklenjene omare zlata verižica, vredna 80 K. Verižica je bila v terek zastavljena v tukajšnji zastavnici za 40 K.

— **Aretovana** je bila sinoči zaradi nočnega postopanja varnostnemu oblastvu znana Helena Resnikova, ki je zaradi nekega manjšega delikta zasledovana tudi v policijski tiralnici.

— **Pogrešanka,** Pavlina Hrovatinova, iz Trnovega na Notranjskem, o kateri smo poročali pred nekaj časom, da je neznano kam izginila, se nahaja sedaj, kakor je dognalo, v tržaški blaznici.

— **Dezertir?** Od včeraj zvečer pogrešajo nadomestnega rezervnika c. in kr. 17. pešpolka Franceta Vedeta. Je li pobegnil, ali se mogoče kje zapil, ni znano.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 8 Hrvatov. — Iz Hrušice je prišlo 74 Macedoncev.

— **Ljubljanske društvene godbe** koncert se vrši danes zvečer v »Narodni kavarni«. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost. — Jutri, v nedeljo, priredi godba v salonu gosp. Mraka (pri Levu) društven koncert za člane. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 v.

— **Brzoparnik „Kronprinz Wilhelm“**, kateri je iz Bremna odplul dne 4. oktobra je srečno dospel že dne 10. t. m. v New York. Zastopnik tega društva je gospod Edward Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju** mestne občine ljubljanske od 2 do 8 oktobra 1904. Število novorojencev 29 (= 40 20 ‰), umrlih 15 (= 20 73 ‰), med njimi sta umrla za jetiko 2, za različnimi boleznimi 13. Med njimi so bili tuji 4 (= 26 6 ‰), iz zavodov 6 (= 40 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škariatico 3, za tifusom 3, za vrtico 5, za ušesom 1 oseba.

— **„Slovenski Narod“** se dobi od danes nadalje tudi pri gosp. Ivanu Benčinu, trgovcu v Starem trgu pri Ložu in pri g. Heleni Hočevar, trafikantini na Dunaju, VIII, Alserstrasse 9, nakar opozarjamo naše rojake, bivajoče na Dunaju.

— **Izkaz posredovalnega odseka „Slovenskega trgovskega društva Merkur“.** Išlo se: 5 pomočnikov mešane stroke za deželo, 1 kontorist za deželo, 1 kontorist za Ljubljano. Službe išče: 5 pomočnikov špecerijske stroke, 15 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 1 kontorist, 1 učence, 3 kontoristinj oziroma blaginčarke.

— **Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja v Ljubljani v mesecu septembru.** Kor je bila posredovalnica od 4. do 11. septembra vsled popravila zatvorjena, je došlo nekoliko manj oglašil tako v primeri z lanskim letom enakega meseca kakor tudi s prejšnjim mesecem. Na enaki višini oglašil so ostali le prometni uslužbeni. Več v delo oddanih pa je bilo trgovskih uslužbenov. Pri moškem delu je primanjkovalo zlasti obrtnih delavcev in kmetskih poslov, pri ženskem delu pa gostilniških in kmetskih poslov. V ostalih poklicih so se došla naročila povoljno reševala, izvzemši ona, na njanje kraje. Istotako primanjkuje vajencev in malih stanovanj, a mesečnih sob in dijaških stanovanj je vedno zadostno dobiti. V splošnem pogledu posredovanja je omeniti, da dohaja sedaj skupno več oglašil delojemalcev, kateri nedostatek se je v letovišnji sezoni, zlasti pri hišnih poslih močno občutil.

— **Najnovejša vesti.** — Roparski umor na Dunaju. Kam sta zbežala morilka starega Sikora in njen mož, še vedno ni dognano. Značilno za hladnokrvnost morilke je posebno to, da je imela truplo umorjenega od ponedeljka do petka v svoji sobi, kjer je dva dni po umoru celo delal instalater v neposredni bližini mrtveca. Oglašila se je tudi perica, kateri je Klein dala prst svojo kravo haljo, v kateri je izvršila umor ter sekala truplo.

— **Brat angleškega kralja** ponesrečil. Vojvoda Chonnaught, brat kralja Edwarda, je trčil ponoči s svojim avtomobilom v neki tovarni

voz ter obležal nezavesten z veliko rano na glavi.

— **Češka reprezentacijska hiša** v Pragi. Praški mestni svet je sklenil, da se takoj začne z zgradbo velike reprezentacijske hiše, ki je proračunjena na pet milijonov kron.

— 25.000 K za kilogram krompirja je dobil na krompirski razstavi v Londonu škotski vrtnar Findlay. Seveda je bil njegov krompir posebno srečno vzgojena varieteta.

— **Spomenik pokojni cesarici Elizabeti** so zelo slovesno odkrili v Kohlenbergu pri Dunaju v navzočnosti nadvojvode Friderika.

— V olomuški notarski zbornici je prišlo včeraj prvič do spada med Nemci in Čehi. Čehi so predlagali dvojezično uradovanje, kar so Nemci odklonili. Čehi so vsled tega začeli vpiti in razbijati, da se je morala seja brez uspeha zaključiti. — Kralj Peter pride v Sofijo 23. t. m.

— **Dekan vseučilišča** v Inomestu je postal slovenski rojak (sedaj seveda »Nemec«) dr. vitez Wretschko.

— **Umor turškega konzula.** V Novorosijskem (Rusija) je arhitekt Karlinski pred svojo hišo ustrelil turškega konzula Hudahibega.

— **Pogrešani parnik „Djurdjura“** so rešili z vso posadko.

— **Zagovornik alkohola.** Kakor je bilo že naznanjeno, nastopil je v nižjeavstrijskem deželnem zboru Bielohtlawek kot zagovornik alkohola. Zagovornik je seveda krščanski socialce. Poročal je namreč v imenu finančnega odseka o prošnji katoliškega društva zmernežev za podporo. Priporočal je, naj se prošnja odkloni. Rekel je, da njegov predlog ni naperjen proti društvu. Toda o alkoholnem gibanju je treba spregovoriti enkrat odkrito besedo. Kadar je znanstvo s svojo latinščino pri koncu, pride s pljuvalniki in alkoholnim gibanjem. Gibanje proti alkoholizmu proglašam za cesarijo. V velikih množinah seveda ni treba piva in vina žreti, toda v zmernih količinah zaužijana ta stvar prav nič ne škoduje. Tisti, ki najbolj propagirajo antialkoholno gibanje, popivajo največ. Zanimiv je bil sprejem zborovalcev z antialkoholnega shoda pri naučnim ministru. Postavljena sta bila dva bufeta. V enem je bilo piva vina in drugih alkoholnih pijač, v drugem limonada in sadni sok. In kaj se je zgodilo? Po sprejemu je bil bufet z alkoholnimi pijačami prazen, dočim so limonado skoraj vso pustili. Ne smemo pretiravati. Nezmernost povsod škoduje. Ako bi kdo 20 litrov vode ali mleka popil, bi tudi orknil. — Pri glasovanju je res bila prošnja za podporo odklonjena.

— **Kaznovan postajenačelnik.** Ko je grof Apponyi potoval nedavno v Ameriko, hotel je uporabiti vlak na postaji Csorvas blizu svojega posestva, da pride do brzo vlaka, ki je odhajal iz Bekecsaba. Ker pa je vlak na csorvasesabanski postaji imel zamude, brzjavil je postajenačelnik v Csorvosu svojemu tovarišu v Csabo, naj brzovlak počaka na vlak, s katerim se vozi grof Apponyi, ako se more to zgoditi z zakasnitvijo pet minut. To se je zgodilo in tako je grof Apponyi prispel na brzovlak. Prometno ravnateljstvo v Aradu pa je poklicalo csorvaskega postajenačelnika na odgovor, ker je proti instrukcijam ustavil brzovlak ter ga obsodilo na občutno denarno kazen.

— **Red za gledališčne igralce.** Ruska vlada namerava ustanoviti red, ki ga bodo dobivali edino le gledališčni igralci. Dosedaj ima le malo številno igralcev peterburškega dvorne gledališča nižje vrste rede sv. Stanislava in sv. Ane, a tudi to šele od tedaj, ko je nastopil vlado car Aleksander II. Vlado namere pa ne odobravajo splošno. Posebno se poudarja, da red, ki je prihranjen izključno le gledališnim igralcem, izgubi vso svojo vrednost. Nasvetuje se temveč z raznih strani, naj se ustanovi skupni red za učenjake, pisatelje in umetnike vsake vrste, kakor so francoske akademijske palme.

— **Posledice slabe šale.** Z otoka Krka je prišel v Trst delavec Anton Santulin, nekoliko duševno omejen človek, ki še ni bil do tedaj nikjer iz svojega rodnega kraja. Ker ni vedel mestnih običajev, ponesrečil je neko ulico, vsled česar si je policaj zapisal njegovo ime. Njegovi sodelavci so se začeli šaliti ter so mu slikali grozne kazni, ki ga za ta prestopke čakajo. Santulin je vse verjel, pustil svojo plačo in poselsko knjižico v Trstu ter zbežal peš na Reko, od koder je med vsakovrstnim pomanjkanjem dospel v svojo domovino na otok Krk. Doma se mu je vsled preostanega strahu in gladi omražil popolnoma duh. Begal je po gozdih ter

grozno rjul, dokler se ni na neko drevo obesil.

— **Zanimiva pravda.** Prizivno sodišče v Potenzi se bo bavilo te dni z zelo delikatno zadevo, v katero je zapleten tudi sedanjí italijanski minister zunanjih zadev Tittoni. Leta 1900 je umrl v Napolju Giovanni Traversi, ki je zapustil več milijonov lir. Imel je dva sina, ki sta si pridobila dobro ime kot dramska pisatelja, in hčer Bice, ki je žena sedanjega ministra Tittonija, ki je bil takrat še okrajni svetnik v Napolju. Stari Traversi je zapustil v oporoki vse svoje premoženje Tittoniju, dočim nista sinova ničesar dobila. Enemu Traversijevemu sinu je bil neki Raffaeli še pred očetovo smrtjo posodil 20.000 lir na račun dedščine po očetu. Upnik je bil seveda še hujše razočaran kot oboje sinova ter je Tittoniju predlagal, naj se pobota zlepa žnjim. Tittoni je odgovoril, da se ne briga za dolgove svojega svaka. Nato mu je Raffaeli poslal sledeče pismo: »Ako nočete ničesar vedeti o predloženi ponudbi, dokazal bom pred sodiščem, da ste zastupili svojega tasta, da je oporoka starega Traversija ponarejena ali vsaj pravoveljavna ni, ker jo je starec delal, ko ni bil več pri zdravi zavesti. Mesto odgovora je Tittoni tožil Raffaela zaradi poskušenega izsiljevanja. Toda čudno, prva in druga instanca sta Raffaela opustili, šele vrhovno sodišče v Rimu je sodbo ovrгло ter razpisalo novo razpravo. Na to razpravo je vsa javnost napeto radovedna.

— **Kneginja — beračica.** V mrtvaškem zaznamku mesta Varšave je bilo nedavno čitati: Kneginja Eleonora Masalska — beračica. — Pokojna je izvirala iz najstarejše in zelo bogate litavske rodbine, a njen oče je izgubil vsled vestaje leta 1863 vse svoje premoženje. Izgube ni mogel preboleti ter se je ustrelil. Kneginja se je preselila v Varšavo, kjer se je preživljala s privatnim poučevanjem. Ko pa se je kneginja močno postarala, izgubila je še ta zaslužek ter se morala preseliti v predmestno vas, kjer je živela med samimi reveži od javne miloščine. Par tednov pred njeno smrtjo je umrl v Floreni neki bogat sorodnik, ki je zapustil 200.000 rubljev za največnjega sorodnika. Neki varšavski odvjetnik se je ponudil kneginji, da jo spremi v Florenco, da prevzame dedščino. Toda kneginja se je v svojem prirojenem plemiškem ponosu branila ter je rajša i nadalje životala kot beračica, dokler se ni te dni vsled onemoglosti zgrudila na ulici. Reševalno društvo jo je prepeljalo v bolnišnico, kjer je čez nekaj ur nato umrla.

— **Slavni indijanski glavar Josip je umrl.** Slavni glavar iz rodu Indijancev Nez Pecees, imenom Josip, katerega je imenoval general Miles »Napoleon Indijancev«, je odšel v večna lovišča. Na rezervaciji Colville, kjer je že več let živel, je nenadoma umrl, ko je sedel kraj ognja v gozdu. Umrl je vsled srčne kapi. Ljudje njegovega rodu so pričeli po pokojniku tugovati in so ga z velikimi slavnostmi pokopali. Mrtvecu, kateri je oblečen v vseh bojnih okrasih, so priložili tudi njegovo orožje, da se zamore tudi v večnih loviščih zabavati. Pokojni glavar je za časa indijanskih vojska na severozapadu l. 1878. postal zelo slaven. On je svoje čete tako spretno vodil, da zvezino vojaštvo, dsairavno v premoči, ni zamoglo priti Indijancem do živega. Pokojnik je hotel vedno napredujoče bele naselnike, ki so izpodirali Indijance iz njihovih pokrajin ustaviti in je napadel nasebine v dolini Willowa, kjer so Indijanci poklali vse naselnike. Kasneje, ko so ga zasledovale vladine čete, odšel je s svojimi v gorovje in dolgo časa z bojem nadaljeval. Končno ga je general Nelson dohitel in ujel. Kot jetnik je glavar živel na rezervaciji, ker je uvidel, da se proti premoči belih ne more več boriti.

— **Pobožna želja.** V Schwemmelbachu na Bavarskem sta občinskemu redarju izginila dva hleba kruha izpred peči. Svojem ogorčenju nad toliko predrznostjo je dal policaj duška s tem, da je takoj šel po vasi službeno pobnat in klicati: Dva hleba kruha sta bila ukradena; kdor je kruh ukradel, naj ga boli trebuh, da mu ne bo nikjer obstanka dokler bo živ.

— **Tankovesten tat.** Dva zloglasna tatova sta vlomila v vilo bogatega rentirja, kjer sta dobila bogat plen v vrednostih papirjih, denarju in dragocenostih. Eden tatov se je posebno dobro spoznal na vrednostne papirje ter jih je lepo uravnaval: »To so industrijske akcije, to so državni papirji vsak 1000 K vredni. In to ...? To je njegova zavarovalna policia proti tatinskemu vlamu: ako to pokaže, dobi vso škodo povrnjeno.« — Ali jo tudi vzameva? je vprašal tovariš. — »O Bog varuj, le lepo mu jo zopet položiva

v predal — vendar ne bova moža
oškodovala, to bi bila naravnost tat-
vina.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. oktobra. Kranjski
deželni predsednik baron Hein je
imel danes z ministrskim predse-
dnikom Körberjem daljše posveto-
vanje.

Budimpešta 15. oktobra. V
današnji seji poslanske zbornice
se je med Apponyjem in
Tiszom vnel oster govorniški dvo-
boj. Appony je rekel, da je Tisza
političen monsieur Sans-Gêne in
da je v službi avstrijskih inte-
resov.

Draždani 15. oktobra. Si-
ksoński kralj Jurij je davi v sta-
rosti 72 let ob 2. uri 25 minut
na gradu Tiltitz umrl. Nadvojvo-
dinja Marija Jožefa se je po-
noči pripeljala z Dunaja in ni očeta
več živega našla.

Carigrad 15. oktobra. Tekom
prihodnjih dni bodo ladje ruskega
prostovoljnega brodovja, otovor-
jene s premogom in pitno vodo,
pasirale Dardanele.

Rusko-japonska vojna.

London 15. oktobra. Reuterjev
biró poroča iz Kuropatkinovega
tabora: Strašni boji okrog Jan-
taja so dospeli 12. t. m. do vr-
hunca. Rusi so se za pet milj
umaknili. Eno izgubljenih pozicij
so Rusi zopet z bajoneti za-
vzeli. Bitka se je zopet vče-
raj začela in je trajal boj
artiljerije ves dan. Čudovito
se je držal polkovnik Takovič.
Branil je svojo pozicijo štiri dni
in se šele umaknil, ko je bil iz-
gubil 20 oficirjev. Japonci so
že prekoračili reko Hun.

London 15. oktobra. Tukaj-
šnji listi so edini v tem, da je
bila bitka pri Jantaju naj-
hujša, kar jih je doslej
bilo. Rusi se umikajo na celi
liniji, Nodzu in Oku pa sta jim
za petami. Dve novi diviziji
sta na potu, da zajameta
Ruse. Če se jima to ne posreči,
bo ruska armada vsaj razdeljena
na dva dela in centrum ter
desno krilo izolirana. Rusi se
bodo morali še čez Mukden
umakniti.

Mukden 15. oktobra. Rusi
so včeraj popoldne zopet
začeli bitko. Streljanje je tako
strašno, da pokajo v Mukden
šipe.

London 15. oktobra. Japonci
računajo, da so Rusi v bitki
pri Jantaju imeli 37.000
mrtvih in ranjenih.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Zdivjani trg, ki je prevladoval
pred nekaj tedni, se še danes ni
mogel ozdraviti od svojih posledic.
Vseposvobod leži toliko razmeroma drago
nakupljenega blaga, da vsled tega cela
kupčija še vedno stagnira. Rumunske
pšenice je po mlinih in skladiščih to-
liko nakopičene, da bo brezdvomno
poteklo še nekaj časa, predno bodo na-
počile normalne razmere na žitnem
trgu. Značilno za prejšnji hös sledečo
in dalje časa že vzdržujočo se brez-
kupčijsko dobo je, da noben faktor
ne more vplivati na redakcijo cen, ka-
rkšno bi pričakovali v enakih slu-
čajih. S čudovito trdovratnostjo se
benijo imetelji razpečatati blago po
cenah, ki jim jih razpečatati ta ali oni
mlin nudi — rajši si blago pridržijo,
nego da bi odnehali. Tako se nahajamo
danes že nekako pred durmi na novo
se oživljuje kupčije, katero bomo
pričeli z razmeroma visokimi cenami.
Oferente to čutijo in ostajajo s ponud-
bami v rezervi. V svojem naziranju, da
se bodo v času boljše kupčije cene
tako zopet napele, jih podpirajo tudi
različna poročila iz inozemskih tržišč,
ki prijavljajo kolikor najnatančnejše
statistike, ki pa vse tiste niso po tem,
da bi bilo pričakovati nadaljnih reduk-
cij, pač pa gotovih poviškov.

Za trdo pšenico je vsled nagro-
madene rumunske pšenice le prav malo
interesa, zboljšalo pa se je zanimanje
za mehke provenijence, ki so pa tudi
tako cene nekoliko dvignile. Dočim so
doslej samo termin-kurzi neznatno fluk-

turali, notiralo je včeraj točno blago
že nekaj višje, kar se bo v prihodnjem
tednu najbrže ponavljalo.

Pšenica zaznamuje v tekočem
tednu 5 do 10 vin. pri 50 kg višje
zahtevke, oktobrov kurz notica včeraj
10-18. aprilov 1062, tedaj vzlic celo-
tedenski stagnaciji skoraj nespreme-
njeno proti danesdenškemu poročilu.

Rž, ki za naše kraje nima ravno
posebnega pomena, notira za točno in
terminsko kupčijo jačje.

Koruzna napreduje vidno. Za maj
prihodnjega leta je avanzirala od 7-39
na 7-51. Povpraševanje je sicer še ne-
znatno, pač pa za spoznanje bolje nego
v zadnjem času, zato pa je tudi točno
dobavno blago cene za 5-10 vin. dvi-
gnilo. Činkvintin ostaja vsled foksana
silno zanemarjen, vendar pa je ceno z
ozirom na dejstvo, da Rumunija do
spomladi ne bo izvažala foksana in se
mora konzum omejiti le na množine, ki
so že pri nas — cene ta teden za
dobrih 10 vin. dvignil.

Oves je istotako cene dvignil,
čprav še ni posebnega zanimanja zanj.
Oktobrov kurz se je povzpela od 6-75
na 6-90 — tedaj tudi tukaj dokaz, da
se morajo cene pri boljšem konsumu
vsem cerealijam zboljšati.

Moka je odnehavala le vsled
strahu pred velikimi zalagami, ki bo
na sedanjem nivoju najbrže do zbolj-
šanih cen ostala.

Otrobi se hitro draže. Rumunija
je odtegnila s prepovedjo znatne mno-
žine našemu trgu; ker ogrski mlino po-
leg tega ne razpolagajo z velikimi za-
lagami, je umevno, da so cene z dnevi
višje, posebno za lepo luskasto blago.

Mast in slanina v tekočem
tednu ne zaznamujeta sprememb.

Sladkor. Izza našega zadnjega
poročila nimamo zaznamovati posebnih
sprememb; omeniti bi bilo le, da se
večina večjih rafinerij na trgu ne ude-
ležuje in zahteva slej kot prej za na
poznejši termin dobavno blago zelo vi-
soke cene, nikakor pa jih ni volja za
smešne in z izgubo spojene cene pro-
dajati. Tendenca je vsled tega, četudi
ne v trenutku, pa vendar brezpogojno
zdrava ter imamo v kratkem pričako-
vati urejenih razmer. Trgovci, ki so se
preskrbeli z blagom potom sklepov, bodo
pri teh, če že ne takoj, pa vendar pe-
zneje zaslužili in morebitno sedanjo iz-
gubo, ki pa niti ne bo velika, pokrili
kakor lansko leto.

Surovi sladkor notira danes K 26-20
prištevši 10% izgubo pri či-
ščenju " " " 2-60
voznina do Ljubljane (od ne-
katerih tovarov znaša 3-80
—3-90) " " " 3-50
provizija agentom " " " —25
stroški čiščenja (pri manjših
rafinerijah znašajo do 8 K) " " " 6-
davek " " " 38-
tedaj velja rafinada " " " K 76-55
franko Ljubljana. Ker davkarje 3%
tare odbijejo, rafinerije pa od celega
znoska 2% popusta dovoljujejo — krije
se slednje z davčno bonifikacijo.

Iz tega danes že vsakemu pozna-
nega računa je razvidno, da rafinerije
znatno izgubljajo, vsled česar je na-
meravano združenje in eno postopanje
pri prodaji postalo nujna potreba.

Riž notira nespremenjeno trdno.

Prodajalcev nedostaja.

Kava. Santos-kavi so se cene
dvignile, tendenca je prav trdna.

Spirit tendira trdno.

Petrolej nespremenjeno.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bo-
hajotim ljudem priporočati je porabo prist-
nega „Moll-ovega Seiditz-praška“, ki je pre-
skušeno domače zdravilo in vpliva na želo-
dec krepilno ter pospešilo na prebavljenje
in sicer z rastjočim uspehom. Skatljica 2 K.
Po poštnem povzetju razpošljajo to zdravilo
vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni
zalagatelj, DUNAJSKA, Tuchlauben 9. V lekarnah
na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in
s podpisom. 5 8-14

**Zahtevajte vsledar želo-
dčno tinkturo (tudi odvajalno) le-
karnarja Pleccolija v Ljubljani na
Dunajski cesti in zavračajte ponar-
redbe, ki obsegajo drastične zdravilo
škodljiv snovi. — Zunanja naročila po
1 1264-18**

**Praško domače mazilo iz lekarni B.
FRAGNERJA c. kr. dvornega založnika v Pragi.**
ki slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače
zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje
in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo
že po celi monarhiji in ga imajo v založbi vse
lekarni. To mazilo ne izgubi tudi čega leta in
leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled
tega ne smelo manjkati v nobeni hiši.

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstva proti kur-
805 jim očesom, žuljem itd. 30
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Za-
htev-
Luser-jev obliž
za turiste
po K1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

V vojaških krogih prav ugodno sodijo
o še povsod priljubljeni, sajmenno čisti rast-
linski masti „Kunerol“, in mnogo odličnih
osebnosti, med njimi gg. KAREL pl. POLTL,
kontraadmiral, KAREL ZIPSER pl. Wartfort,
gen. major, dr. ERNEST CHIMANI, gen. stabni
zdravnik, se je prav priznalo izrazil o tem
izvrstnem prirodnem izdelku. Pred manjve-
nimi, slepilo podobnimi posnetki nujno svarimo.

Kdor mnogo sedi in nima prilož-
nosti z zdatnimi
sprehodi in nego-
vanjem športa
dovoljno vzdrževati delavnost organov spod-
njega telesa, temu priporočamo staroslav-
nega „Rogačana“, ki je zato neobhodno
potrebno nadomestilo. „Tempel-vrelec“
z vinom in „Styria-vrelec“ sam. Pospe-
šuje apetit, prebavo in pretvarjanje snovi.

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretno stročnice.
obiva se povsod. 671-32
Glavna zaloga: Dunaj, I., Predlbergasse 5.

Vydrave žitne kave
POSKUSITE! Vzorec dragoceno.
Posode 6 kg. pošljite 4 K 50 h franco.
„DOMAČI PRIJATELJ“
Vedno tovarno filit. Leste. Praga-1711

Mnogo denarja si prihranite, če
si doma barvate
obleke, bluže, trakove, nogavice, otroške
obleke itd. itd. Pobarva se brez truda v
par minutah, uspeh je nepričakovano lep
in ne stane skoraj nič, če rabite za to zak-
zavar. barvilo za blago „FLOX“. Posku-
sni zaviti po 20 h, originalni lončki vsake
barve à 70 h (črno in višnjevo tegetthof-
blau) 10 h več. Poskusni zaviti so za-
stojni, ker se za to založenih 20 h pri na-
kupu originalnega lončka odšteje.

„FLOX“ 3031-41
podjetje barvil za blago
Dunaj, VI., Wallgasse 34.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 14. oktobra 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majevna renta	99-80	100-—
4% srebrna renta	99-70	99-90
4% avstr. krona renta	100-—	100-20
4% „zlat“	119-60	119-80
4% ogrska krona	97-70	97-90
4% „zlat“	119-15	119-35
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4% posojilo mesta Spjlet	100-25	101-25
4% „zlat“	100-—	100-—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	100-90	101-90
4% češka dež. banka k. o.	99-60	99-80
4% „zlat“	99-60	100-10
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-50	102-50
4% pešt. kom. k. o. z.	107-35	108-35
4% 10% pr.	100-50	101-50
4% zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-10
4% dež. hr.	100-—	101-—
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100-75	101-75
4% obl. ogr. lokalnih že- leznic d. dr.	100-—	101-—
4% obl. češke ind. banke	98-50	99-—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-—	100-—
3% juž. žel. kup. 1/4%	307-50	309-50
4% avst. pos. za žel. p. o.	101-—	102-—

Srečke.	185-50	187-50
Srečke od 1. 1860/4	265-—	269-—
„ tizake	163-—	165-30
„ zem. kred. I. emisije	309-—	319-—
„ „ II.	299-—	309-—
„ ogr. hip. banke	273-—	280-—
„ srbske à fra. 100-—	95-—	98-—
„ turške	132-—	133-—
Basilika	20-90	21-90
Kreditne	479-—	489-—
Inomoške	78-—	83-—
Krakovske	84-—	88-50
Ljubljanske	67-—	71-—
Avst. rud. križa	53-75	55-75
Ogr.	29-—	30-—
Rudolfove	65-—	70-—
Saleburške	77-—	81-—
Dunajske kom.	530-—	540-—

Delnice.	85-—	86-—
Južne železnice	645-50	646-50
Državne železnice	1630-—	1640-—
Avstr.-ogr. bančne delnice	664-50	665-50
Avstr. kreditne banke	775-50	776-50
Ogrske	249-—	250-—
Zivnostenske	662-—	663-—
Premogokop v Mostu (Brux)	479-—	480-—
Alpske motan	2420-—	2426-—
Praške žel. ind. dr.	524-25	525-25
Rima-Muranyi	310-—	314-—
Trbovlske prem. družbe	513-—	515-50
Avstr. orožne tovr. družbe	182-—	185-—
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11-35	11-39
C. kr. cekin	19-06	19-09
20 franki	23-50	23-58
Sovereigns	23-94	24-02
Marke	117-60	117-80
Laški bankovci	95-10	95-25
Rubljii	253-75	254-75
Dolarji	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 15. oktobra 1904.

Termin.	za 50 kg K	10-35
Pšenica za oktober	50	10-75
Rž „ april	50	8-19
Koruzna „ maj	50	7-50
Oves „ april	50	7-39

Effektiv.
5 vin. višje.

Darila.

Za Prešernov spomenik: Gospod dr.
J. Sernec v Celju 10 K. Gospica Marica de
Gleria v Dol. Logatcu 10 K kot preostanek
med Dol. Logatčani nabrane svote za nabavo
trobojnice k tamburaški „berdi“. — Skupaj
20 K. — Živeli!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. oktobra: Marija Grumnig, po-
sestnica, 87 let, Frančiškanske ulice št. 12,
ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 11. oktobra: Ignacij Cvetko, gostač,
58 let, pljučnica.

Dne 12. oktobra: Mihael Pirman, jerme-
nar, 86 let, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 906-2. Srednji zračni tlak 736-6 mm

Okt.	Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo
14.	9. zv.	737-5	9-0	sl. jvzhod	oblačno
15.	7. zj.	736-0	8-0	sl. sever	oblačno
	2 pop.	735-4	12-5	sl. sever	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 9-3°,
normala: 10-8°. — Padavina v mm 0-0.

Ernest Krištof
o. in kr. stotnik v pokoju
včeraj ob 11. uri dopoldne, v starosti
51 let, v Budapešti preminul.
Pogreb bo jutri v nedeljo, dne
16. t. m., v Budapešti.
Bodi mu blag spomin! 3009
Žalujoci ostali
Poula.

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje
slasti do jedilj, zgago itd., kakor tudi

katar v sapniku,
zaslizenje, kašelj, hripavost so one bo-
lezni, pri katerih se

MATTONI-JEVO

GISSHÜBLER

naravno

alkalično kiselico

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z
osobitim uspehom. 6-4

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

V hiši „Narodne tiskarne“

v Knafovih ulicah št. 5

se odda za 1. februarj 1905

lepo

stanovanje

v III. nadstropju, obsoječe iz 3 sob,
kuhinje, shrambe, poselske sobe, kleti
in podstrešja.

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Dobro ohranjen glasovir

se ceno proda. Naslov pove uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. 3008-1

Sadna razstava v Radovljici

je odprta le še kratek čas!

Vsako naj torej hiti, da si jo še

ogleda! Razstava je odprta vsak

dan od 8. zjutraj do vida zvečer.

Vstopnina 30 vin. 2787-17

Gospodična

ki je dovršila trgoveški kurz, večša
slovenskega in nemškega jezika, želi
mesta v kontosarju najraje v Ljubljani.

Ponudba pod N. N. 208 poste

restante Ljubljana. 3011-1

Bernhardinska psica

mlada, lepa, pristne pasme, je na-
prodaj v Ljubljani, v Kolodvor-
skih ulicah št. 7. — Pristnost pasme
se lahko vsak čas dokaže z rodov-
nikom. 3020

Jaroslav Theodorow

Trst. 3004

Gospica

ki je čez dan ni doma, išče sobe, plasti na Mestnem trgu ali v Spital-
skih ulicah.
Več se izve pri upravnistvu „Slov.
Naroda“.

Stanovanje

na Bregu št. 20, I. nadstr.
obstoječe iz 4 sob in pritlikin, je s
1. novembrom za oddati.
Izve se istotam pri gosp. Lesjak.

Krasno malo posestvo blizu Ljubljane je naprodaj.

Kje? se izve v upravnistvu „Slov.
Naroda“.

Mesta blagajničarke

v kaki trgovini, želi gospodična stara
23 let, popolnoma večja slovenskega
in nemškega jezika. Dobra računarica
z lepim rokopisom. Nastopi lahko takoj.
Naslov se izve v upravnistvu „Slov.
Naroda“.

Stanovanje

obstoječe iz sobe, dveh kabinetov, pred-
sobe, kuhinje in pritlikin
se odda s 1. novembrom.
Rimska cesta št. 13. part.
Več se izve istotam v prvem nad-
stropju.

2 spretna krojaška pomočnika

za suknje
se takoj sprejmeta v trajno delo.
FRAN KRAIGHER, krojač
Ljubljana, Kongresni trg št. 5.

lep lokal s stanovanjem

za prodajalno ali pisarno.
Poizve se pri Franu Čudnu v
Prešernovih ulicah.

Postranski zaslužek

60—100 K na mesec in še več si
lahko prisluži vsaka solidna oseba z
zabiranjem naročil na nove patentne
izdelke. Vsakdo, ki ima znanec, pošlji
ponudbo na naslov: Fran Hamáček,
Praga 1134—II.

Gospica

ki je bila že delj časa v trgovini, ter
je vajena tudi domačih opravil, želi
primerne službe. Zmožna je sloven-
skega in nemškega jezika v govoru in
pisavi, ter je dovršila razrede.
Prijazne ponudbe se prosi naslo-
viti: Marija Šibenik, 1000, poste
restante, Gor. Logatec.

Kavarna V. Vospernig

„Katoliškem domu“ I. nad.
vsako soboto in nedeljo
vso noč odprta.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega
K 9.60, boljsega K 12.—;
belega, jako melkega, skubljenega K 18.—;
K 24.— snežnobelega, melkega, skubljenega
K 30.—, K 36.—. Pošlji se franco proti
povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povratni poštnih stroškov.
Benedikt Sachsels, Lobes 35.
pošta Pízen na Češkem.

!!! 100.000 !!!

ostankov na kilograme.
Ostanke zelo lepega damskega suknja,
stanele in kalnuka (med temi po 2 m
dolge) kg po gld. 1.25 pošlji po povzetju
F. Windisch, v Krakovu, št. St.
2992 Če ne ugaja, se denar povrne.

Hiša

s staro gostilno, z magacinom
in hlevi za konje v Sv. Florjana
ulicah,
se prodaja
pod ugodnimi pogoji.
Pojasnila daje: Konec. pisarna
Jos. Perhauca, Ljubljana, Du-
najska cesta št. 6.

Trgovski pomočnik

soliden ter zanesljiv, ki je popolnoma
vešč manufakturne stroke, slovenskega
in nemškega jezika zmožen, se sprejme
v manufakturni trgovini 2950 3
Jos. Morauc, Rudolfovo.
Istotam se sprejme tudi
poštena deklica
v pouk, za katero se želi, da bi bila
vsaj malo vajena šivanju.

Spretno čevljarske pomočnike

in sicer:
1 za moške šivane čevlje in
škornje.
1 za moške šivane in zbite
čevlje,
1 za moške in ženske zbite
čevlje,
1 za ženske šivane in zbite
čevlje,
2 za mešano delo
sprejme takoj
IVAN ZAMLJEN
čevljarski mojster.

Znižane cene!

Samo 6 dni
Havra v New-York
vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
„Francoske prekomorske družbe“.
Edina najkrajša črta
čez Bazel
Pariz in Havre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna po-
jasnila daje edino
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ed. Šmarda
v Ljubljani, Dunajska cesta 6
blizu znane gostilne „pri Figovcu“.

Tovarna pečij

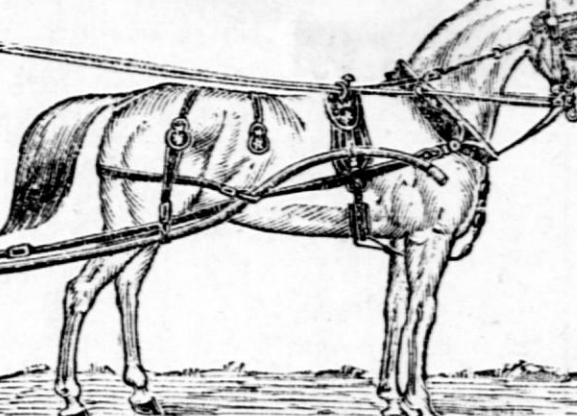
ustanovljena 1. 1888.
Založnik
ces. kralj.
avstrijskih
državnih
uradnikov
Alojzij Večaj
Ljubljana
Trnovo × Opekarska cesta ×
Veliki stradon št. 9
priporoča vsem stavb-
nim podjetnikom in sl.
občinstvu svojo veliko
zalogo najtrpežnejših in
sicer od najmodernejših
prešanih in poljubno bar-
vanih do najprostejših
prstenih pečij
različnih vzorcev kakor:
renaissance, barok, got-
ske, secesion itd., kakor
tudi štedilnike in krušne
peči lastnega in doma-
čega izdelka po najnižjih
cenah ter je vsjoti stroki
popolnoma izvežban.
Ceniki brezplačno in
poštne prosto, 1

Uradno dovoljena najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb G. FLUX

Gospiske ulice št. 6
išče najmoj
4 — 5 kuharice, h gospodi za Dunaj,
Zagreb in Trst, 18 — 22 gld. plače; dobre
kuharice za Gradec, Rako in Ljubljano; pe-
soharice za Karlovec in Ljubljano; pe-
suharice ali otroške varuhinje k po-
edinim otrokom, zelo dobra mesta; nadzor-
nik in korespondent za neko posestvo
itd. Potnina tukaj, več v pisarni.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega
in risalnega orodja
v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
Filijalka:
Resljeva cesta št. 7
priporoča:
Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, biljez-
nic, črtila itd.
Dimnik, Avstrijska zgo-
dovina za ljudske šole.
Nastenske table za Črniv-
čevo računico.
Šolske knjige za ljudske
šole.
Molitevniške v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.
Kipe slovenskih literatov.
Razno galanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna posrednja.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potreščbine.
Cene nizke.

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschláger, kemik
v Ljubljani.
Nadomestke za „Aido“ zavračajte,
Najboljši kosmetičski predmeti so:
Ada milo po 60 h
cream po 1 K
za olepšanje polti in telesa.
Ada ustna voda
zobni prašek
po 1 K, za gojitev zob in ust.
Ada lasna voda
lasna pomada
po 1 K, za ohranitev in rast
las.
Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni

Jv. Seunig

trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljše, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacaga duha
po najnižjih cenah:
1 kg. 60 h, več a 70 h, pri
nakupu večje množine še ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

K. Egyja

na Sv. Petra cesti št. 35
priporoča
samostojne kuharice in dekle za vsako
opravilo, dalje prodajalke in blagajničarke,
kakor tudi vrtnarja za tukaj ali za zunaj.
Naprodaj je lep, velik, popol-
noma volku podoben
izvrsten čuvaj za na verigo.
Kje se kupi, pove upravnistvo
„Slov. Naroda“.

Švicarija.

Danes, soboto in jutri, nedeljo
velika
pojedina klobas,
in sicer:
rižovih, jetrnih, krvavih in
mesenih
sveže pivo iz soda in pristna vina.
K mnogobrojnemu obisku vabi
I. Kenda.

Urarstvo.

Zaradi bolezni iščem dobrega, vestnega v
urarski stroki popolnoma izvedenega po-
slovodjo, ki bi mu mogel svoj urarski posel
pove poveriti ali mu izročiti svojo obrt,
namreč urarsko obrt, prodaja vseh glas-
benih instrumentov in popravkov in pro-
dajanje mehaniških stvari, kar se vse na-
haja v moji lastni hiši. Prevzeti bi se
moral moj obrt v celotni ali deloma po
dogovoru, ter bi dal poštenemu in vest-
nemu kupcu svoj obrt tudi na obroke.
Sprejemam tudi takoj mladeniča, ki je že
bil pri urarskem obrtu in se učil, a še ni
svojeega nauka do kraja dovršil, ali pa
takega mladeniča, ki želi še prakticirati.
Plača po dogovoru. Prodajam tudi lep nov
harmonij, lastnega proizvoda napravljen
na najnovejši ameriški način z 11 registri.
Osobito je prikladen za kako cerkev ali za
kako pevsko društvo, kjer ima vrlo lep in
močen glas. Dam ga dobremu kupcu tudi
na obročno odplačilo.

Franjo Bajc, urar in mehanik

v Karlovcu, Hrvatska.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična razstava I. vrste.
Optiška potovanja po vsem svetu
v polni resničnosti.
V soboto, 15. oktobra 1904:
Zadnji dan razstave:
Avstralija.
Ogled mest
Melbourne in Adelaide.
V nedeljo, 16. oktobra 1904:

Zanimivo potovanje po Lizboni.

(Portugalsko.)
Serija 40 vin. Otroci 20 vin.
6 serij 2 K. 10 serij 3 K.
Za šole in društva znižana vstopnina.
Vsak dan — tudi ob nedeljah in
praznikih — odprto od 9. do 12.
ure dopoldne in od 2. do 9. ure
popoldne.
Z odličnim spoštovanjem
ravnateljstvo.

Lovske puške

vseh sistemov, priznana izdelki
prve vrste z največjim strelnim
učinkom priporoča
Peter Wernig,
c. kr. dvorni dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem.
Cenovniki zastojni in poštne prosto.

Naprodaj je

hiša št. 67 na Glincah.
Natančneje se poizve v pisarni
c. kr. notarja Hudovernika v Ljub-
ljani.

Odvetniški kandidat

s substitucijsko pravico in kazenski
zagovornik, večšč jezikov, želi preme-
stiti mesto iz osebnih ozirrov.
Naslov v upravnistvu.

Kot dojka

(ama)
želi vstopiti zdravo dekle v dobro
rodbino.
Naslov pove upravnistvo „Slov.
Naroda“.

Izobražena dekleta

se sprejmejo kot pomočnice za
žensko krojaštvo. — Rimska cesta
št. 7 v pritličju na levo.

Meblovana mesečna soba

s posebnim vhom se takoj odda.
Več pove uprav. „Slov. Nar.“.
Kupi se dobrodoča
kavarna
Kdo pove uprav. „Slov. Nar.“.

Naprodaj je

preigran, novo prevlečen
obračljiv biljard
z dvema mramornatima ploščama za
163 gld. — Več pove Koss, izdelovalec
biljardov v Gradcu, Lessingstrasse 28.

Perilo

v likanje na lesk se sprejema v Flo-
rijanskih ulicah št. 15, II. nadstr. 7

Mesarija in gostilna

v večjem kraju se oddasta.
Mlad, oženjen, podjeten mesar
si lahko ustanovi tu dobro eksistenco
Kje? pove upravnistvo „Slov.
Naroda“.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Sunke

s kožo 1 gld, brez kože 95 kr., brez kosti
s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti
90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr.,
prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr.,
glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame
80 kr., prave boljše 1 gld., iz sunke 1 gld.
20 kr. Ogrske la salame 1 gld. 70 kr., sa-
lame a la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila.
Velike klobase po 20 kr. — Pošljam le
dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju.
Janko Ev. Sirc v Kranju.

V laščini

poučuje
Alojzij Höfler
Karlovska cesta št. 5, pritličje
na levo.
Ure samo zvečer od 7. do 9. ure.

V Spodnji Šiški
poleg cerkve sta iz proste roke proti
takojšnjemu plačilu naprodaj

dve hiši

obe pod eno hišno št., ena še 23
let, druga pa še 11 let davka prosta.
Naprodaj je tudi gozd »Dolina« in
več **stavnih parcel** v izmeri
7 orol, kozolet s 17 okni in pod
(skedenj) Svet je obdelan.
Pojasnila daje Josip Seidl v Sp.
Šiški pri Ljubljani. 2799-8

stanovanja

za november in sicer eno z dvema
sobama in kuhinjo, drugo pa s 3 so-
bami, kuhinjo in kletjo. Izve se tam.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 41

Vinske sode

od 620 do 650 litrov vsebine **proda**
po nizki ceni 2260-20
Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.

Vinski sodi

od 600-700 l, dobro ohranjeni, se dobe
Rimska cesta št. 11. 2851-3

Priporočam

p. n. občinstvu vsakovrstne čevlje
domačega izdelka po meri. Stran-
kam ustrežem vedno **točno**, z
dobrim blagom in primernimi ce-
nami. 3006-1

Delam po najnovejših oblikah.
Sprejemam tudi popravila.

Fr. Kukman

čevljarški mojster
Ljubljana, Dunajska cesta št. 11
(v Fröhliho hiši)
I. dvorišče na levo.

Mehanik

Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižji ceni.

Blekkle in v to stroko
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. — Pri
sunnjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpreprostejših kakor tudi najfinjših,
z žolto medjo ali mesingom montiranih
za obklade s pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršijo.

A. KRACZMER

zaloga
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
priporoča
popolno
zalogo
kratkih
klavirjev,
mignonov in
pianin
najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.
Edino zastopstvo za Kranjsko firm:
L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-
morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;
Br. Stigl, c. kr. dvorna zalaga-
telja na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
ubirajo in izvršujejo se
podlaganje z usnjem
strokovnjaško in pre-
skrbno in zaračunavajo
najcenejšo.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih živč-
nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo zaslonj in poštne prosto razpošilja
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 541-34

Pijte

Klauerjev

Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

Konji.

Zaradi opusitve bleva se oddaje cenc:

- 1 par konj (Jusker) sivi kobili, po 7
let stari, 15 pesti visoki in dobro
vajeni vožnje;
- 1 par konj, (Jusker) kobili ena rjava
ena lisčje barve, po 10 let stari,
jako brzi 15 pesti visoki, dobro
vajeni vožnje;
- 1 lipičanski zrebac, rjav, 6 let star,
16 pesti visok, krotek, vajen ježe
in vožnje.

Konji se lahko ogledajo pri
Emeriku Suppanzu v Rogatcu
na Štajerskem. 2963-3

Mlad trgovski pomočnik

vešč trgovine z mešanim blagom, že
svojo službo v 8 tednih premeniti.
Naslov pove upravnistvo »Slo-
Naroda«.

Odda se več sto voz

črne prsti

I. vrste. 2961-1
Natančneje pri stavbi A. Deghenghi
v Dalmatinovih ulicah.

Najlepša, napol volnata

ženska krila

z modernimi barvasimi bordurami, pol-
cata po 4 gld., temno križasta pol tucata
po 4 gld. in pol, pasasta gld. 4/4, fran-
na vsako poštno postajo pošilja

Jakob Brady, Jimramov
(Moravsko). 2924-4
Poizkusna naročitev pol tucata kril prepa-
vsakogar o izredni cenenosti in ga vzpa-
budi za nadaljna naročila.

Posteljno perje

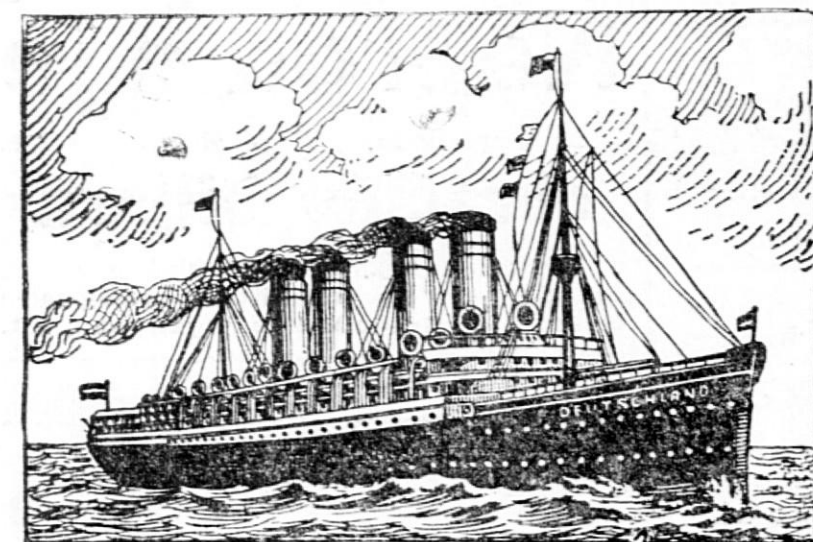
in puh 2977-1
— (na drobno in na debelo) —
čisto in oprano, torej brez duha,
se dobi od 35 kr. naprej za 1/2 kg pri

C. J. HAMANN
na Mestnem trgu šte. 8

Karlovoovski želodčni prašek

in
prašek za prebavljanje
s poprovo meto. »Varstvena znamka kača«, prijetnega okusa, zdravniško priporo-
čen in uporabljen pri motenju prebavljanja, kron. želodčnem kataru, želodčnih
krčih, gorečici, vzdigovanju v želodcu, neprijetnem vonju, kisikastemu vzpeha-
vanju, pomanjkanju slasti. Nepristana uporaba odstrani vse želodčne slabosti.
Priznanja dohajajo vsak dan.
Ena škatljica 2 kr. Pri 6. škatljicah franko.

Glavna izdelovalnica in razpošiljalnica: **Medvedova lekarna v Šumperku** na
Moravskem št. 48. Naprodaj skoro v vseh lekarnah, če ne, naj se naroči naravnost.

Hamburg- Amerika

Iz **Ljubljane**
v **New-York**
samo **gld. 60**

z dobro, prosto hrano.
Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 2903-6

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31 zraven
žrango

Izvrstna sigurna vožnja z
brzoparniki

samo **6 dni** samo

Pojasnila
se dajo povečkrat brezplačno.

Največja zaloga
optičnih predmetov
in
fotografskih potrebščin.

Optični zavod

1834-15

Karol Pichler

Ljubljana

Jurčičev trg št. 3.

Ostanki

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana 43
Špitalske ulice šte. 5.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem svojo znano trgovino povečal in da bom
prodajal na dosedanjem prostoru vsakovrstno

domače in inozemsko usnje

ter druge v to stroko spadajoče potrebščine, kakor čevljarstvo
orodje, mazila in črnila za boljša obuvala po najnižjih
cenah na drobno in debelo.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem, kakor tudi ostale mu
p. n. občinstvu se priporočam za nadaljno naklonjenost.

IVAN MARCHOTTI
trgovca z usnjem 1921-3
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 30.

Največji izbor

Najnižje cene

Preobleke Popravila.

L. Mikusch

lovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg

Specialna obrt za gradbe iz betona,

želez. betona in monirske gradbe

ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM

FALESCHINI & SCHUPPLER

INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER.
C. kr. deželno sodno zapriseženi zvedencec in cenilec. 235-39

Izvršitev nadzemskih
in podzemskih zgradb **LJUBLJANA**
NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO

Za takoj ali s 1. novembrom se odda
v Šubicevih ulicah št. 3
v prtiličju

stanovanje

s 4 sobami, predsobo, kopeljo in drugimi pritliklinami. — Stanovanje je v enem najmirnejših krajev v mestu.

Vpraša se v pisarni tvrdke Lavrenčič & Domicelj, na Dunajski cesti št. 32. 2946-3

Gratis in franko

dobi vsakdo moj novi, veliki cenovnik z 900 slikami o vseh vrstah ur, zlatnine in srebrnine po izvirnih tvorniških cenah.

Tvorniška zaloga ur
Max Böhnell
urar 1960-4

Dunaj IV., Margarethenstrasse 38, P.

Dobavitelj c. kr. drž. železnice.
Obt je ustanovljena 1840. — Odlikovan iz grand prix in zlato svetinjo, Pariz 1904.

VREDNOST

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajz, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovalja, med drugim: 1889 in 900 l. na svetovnih razstavah v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

okusne hrane se ne kaže samo v večjem, z jedjo združenim užitku, kajti čim bolj okusna je hrana, tem lažje jo prebavi želodec in tem bolje se porablja njene redilne snovi. To nam pojasni vspeh

MAGGI-jeve ZAŠČIMBE za JUHO in JEDILA.

Ta je za skrbno gospodinjstvo preskušeno ceno sredstvo, ki podeli slabi mesni in Bouillon-juhi, polivkam, zelenjavam, jajčnim jedem itd. močan, prijeten okus. Ker je zelo izdatno, se ne sme nikdar preveč pridajati! Se, ko je jed gotova, naj se pridene! — Dobiva se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delikatesami in drogerijah, v stekleničah od 50 h (če se potem napolni od 40 h) naprej.

Angeljnovi milo

Marzeljsko (belo) milo.

z znamko

972-101

S

sta najbolj koristni štedilni mili
za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila

Pavel Seemann

Ljubljana.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko narodno upravo.

3-119

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodo cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in občnkoristne namene.

št. 4172.

Razpis natečaja.

Na petrazredni c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji je stalno popolniti

mesto učitelja

z letno plačo 1000 kron, aktivitetno doklado letnih 200 kron in pravico do šest petletnic po 100 kron.

Prosilci naj vložijo svoje lastnoročno pisane prošnje z dokazom učne sposobnosti za ljudske šole z umskim in slovenskim učnim jezikom predpisanim potom

do 15. novembra 1904.

3000-1

pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji.

dne 12. oktobra 1904.

Filipa Neustejna

== POSLAJENE ==

odvajalne kroglice.

že več let preizkušene in od mnogih odličnih zdravnikov priporočene kot

lahko odvajajoče razkrojevalno sredstvo,

ki prebavljanja ne motijo in so popo noma neškodljive. Ker so kroglice

poslane, jih uživajo radi tudi otroci.

Škatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., zvitek z 8 škatljicami, torej

120 kroglic samo 2 K. Kdor pošlje K 245 naprej, dobi poštne prosto

zvitek škatljic. **Zahtevajte Filipa „Neustejna“ odvajajoče kroglice.**

Pristne samo, če ima vsaka škatljica na zadnji strani v rdečem tisku

obl. prot. varst. znamko „sv. Leopold“. Naše registrirane škatljice, na-

vodila in embalaža morajo nositi podpis „Philipp Neustein, Apotheker“

Filipa Neustejna lekarna pri „Sv. Leopoldu“, Dunaj, I., Plankengasse 6.

Dobiva se v vseh lekarnah.

2980-1

— Išče se —

blagajničarka

za trgovino z železnino. Prednost imajo one, ki so obiskovale kako trgovsko šolo, in so vešče poleg slovenskega tudi italijanskega jezika. — Plača po dogovoru. 2908-3

Ponudbe je poslati na trdko

Konjedic & Zajec v Gorici.

Brezekrbno

rodovinsko srečo jamči

prevažna knjiga o pre-

obitem blagoslovu z otroki

Z več kot tisoč zahvalni-

cam pošilja dlekretno za

90 h v avstr. avamkah

gospa A. Kaupa,

Berlin, SW. 220,

Lindenstr. 50.

Grenčica

„**Florian**“

in likér 5-236

„**Florian**“

najboljša kapljica za želodec.

Singetr. Schutzmarke

Cementna zarezna
strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahka streha

kakor iz vsake druge vrste strešnih

opek iz ilovice. 2076-13

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAU

izdelovatelj cementnin

Glince pri Ljubljani.

1870 Ustanovljeno 1870
Trgovina s perilom in modnim blagom

C. J. HAMANN

priporoča naslednje predmete:

2976-1

za lovce in turiste

lovške telovnike, lovške dokolenice, lovške nogavice, snežne kape itd.

Za gozdarje

nepremočljive dežne plašče in ovratnike, usnjate ga-

maše, lovške klobuke, kape itd, vse le prve vrste izdelki.

Za pošteno postrežbo jamči trdko

C. J. HAMANN

dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranj, zavodov itd

Oglejte si pri nakupu

ново došlo

modno blago največje izbere, 120 cm širok.,

meter od 45 kr. do 4 gld. 50 kr;

svile in baržuni meter od 65 kr. naprej;

flanelli 70 cm širok., meter po 19 kr;

sukna vsake vrste, krasnih barhantov, platne-

nega blaga, švicarske vezene in čipk;

žensko in moško perilo, kravate in razne

pletanine;

velika zaloga preprog in posteljnih garnitur.

Novo vpeljano!

Konfekcija za dame: bluze (lastni izdelek),

krila, površne jopice (paletot), i. t. d. po

znano nizkih cenah le edino pri trdko

A. Primožič

Ljubljana, Mestni trg št. 25

2992-1

ČOKOLADE
ČAJNO PECIVO
BONBONI
DESERTE
KAKAO
KEKS
KAVINE
PRIMESI

„**CHOCOLAT**
LOBOSITZ“

2817 2

MILLO

Izvrstne pralne moči.

Ceno, ker izdatno.

MONTE CHRISTO

Pazite na oblastveno zavarovani vtisk „MONTE CHRISTO“.

Naprodaj v vsaki konsumni zalogi ali pri vsakem večjem trgovcu.

1857-16

TVORNICA APOLONOVH SVEČ in MILA na DUNAJU, VII.

Ustje (Ceško)

Za lesne industrije!

Na avstrijskem jugu se odda za več let v zakup nekaj žag (pil) obenem pa tudi dobava lesa zmožnemu podjetniku. Išče se tudi kupec za 35.000 m³ jelovega lesa.

Vprašanja pod „A. B. 1622“ odpravlja Rudolf Mosse, Dunaj, I., Seilerstätte št. 2.

2909-2

Za boljšo obutev

iz chevreax-usnja, boxcalf-usnja, teletine itd. je priznana najboljša

GLOBIN

ki brez truda povzroča II 2448-7

prekrasen blesk!

Konservira in ohranja usnje mehko.

Preprosto ravnanje!

Dobiva se skoro v vseh trgovinah.

FRITZ SCHULTZ jun., Akt-Ges., Eger i. B., Leipzig.

Po visoki kralj. dežel. vladi proglašena za zdravilno rudninsko vodo

Apatovačka kiselica

naravna alkališko-muriatiško-litijska slatina, bogata ogljikove kisline

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Gasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slatini najboljši uspeh pri vseh boleznih prebavnih organov in požirnika, trganju in revmi, pri želodčnem, pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri zlati žili, pri obistnih in boleznih v mehuru, pri kamenu, pri siadorni bolezni, zrnatih in oteklih jetrih, gorečici in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in nenadkrljivo sredstvo pri spolnih in mnogih drugih ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Odlikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 zlatimi svinjicami.

„Upraviteljstvo vrele Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487-70

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Zastopnik za Kranjsko: C. MEYARDI v Ljubljani.

Red Star Line

Redna zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen Hitra in varna vožnja z moderno opremljenimi novimi brzoparniki te solidne

New York

Philadelphia

70 gl. za železnico in barko

dobite v 978-22

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

Venci trakovi

J. S. Benedikt, Ljubljana.

Optični zavod FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 26

priporoča veliko zalogo vsakovrsnih očal, naočnikov, daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Popravi! in pošteno naročite, se izvrše točno čemo in takoj

Josip Reich

parna

barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna.

43 Cene nizke.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spredaj ravna oblika, ne tišči na želodec, priporoča v največji izbiri

Flojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Posebno priporoča slav. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rešeno in fino po najnižjih cenah.

Sušenih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknem, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxx v Ljubljani xxx

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnino prosto.

Zgodovinska povest iz francoskih časov na Kranjskem

„Pod novim orlom!“

je izšla.

Dobi se edino-le pri

Lav. Schwentnerju

v Ljubljani

Izšla po K 1-60, po pošti K 1-80. 1669-12

Plesni pouk

Naznanilo.

Naznanjam svojim častitim podpornikom in znancem, da dospem konec oktobra in pričnem zopet s plesnim poukom.

Privatne družbe in klubi, ki se nameravajo poučevati, vljudo prosim, da se do mojega prihoda končno veljavno odločijo.

Z velespoštovanjem

2754-4 Giulio Morterra, plesni učitelj.

Prva kranjska mizarska zadruga v Šent Vidu nad Ljubljano

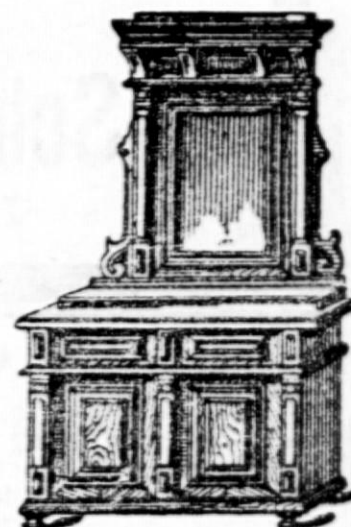
se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne opreme iz subega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. Velika zaloga raznovrstne izdelane opreme za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

načelnik.

95-41

C. kr. priv. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih reči, nadalje proti požarnim škodam živico, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijske orodje, pridatke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega užitja zračnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jametvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplačana delniška glavica: K 2.400.000
Rezervni fond: „ 33.600.000
Stanje zavarovanih svet: „ 135.000.000
Letni dohodki na premijah: „ 4.950.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti, glavica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti za njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mesana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, ozir. s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti; nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbovanje za starost, zavarovanje otroških let, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor neovrnost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijske ulice šte. 6.

11-10

Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

Novo!

Novo!

Amerikanske avtomatične samobasalne puške na šibre

sistem Browning.

Istotako imam veliko zalogo

pušk in revolverjev

najnovejših sistemov po najnižjih cenah.

Se vljudo priporoča

FRAN ŠEVČIK

Ceniki na zahtevanje za-
stoj in poštnine prosto.

puškar, Židovske ulice 7.

Stanje vlog:

K 6.485.282'17

Rez. zaklad:

K 98.238'41

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

905-29

Posojila po 5% in po 5 1/4 %.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185.

Poštnega hranilnišnega urada št. 828.408.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

Marijacejske želodčne kapljice

edino prave iz G. Schopfove lekarne „Zur Gnadenmutter“ v Marijinem Celju (Mariazell) v stekleničah po 50 in 90 vin.

Pristne le v stekleničah, zaviti v zelenobelo pasaste škatlice z varstveno znamko Marije pomočnice v Marijinem Celju.

Dobiva se v Ljubljani pri gosp. **Gabrielu Piccoliju**, dvornem lekarnarju in v vseh drugih lekarnah. Če ne pa se naj naroči naravnost.

Zaradi pomanjkanja prostora prodajam svojo veliko zalogo

nagrobni vencev in trakov z napisi in brez njih po jako nižanih cenah.

Vsi venci so razstavljeni v posebnem prostoru in si jih lahko vsakdo ogleda, ne da bi moral kaj kupiti. Na obilen obisk vabi

FR. IGLIČ na Mestnem trgu št. 11.

Ustanovljeno l. 1862. Telefon št. 584.

RUDOLF GEBURTH
c in kr. dvorni strojnik

DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogal Burggasse.
Največja in najboljše zaloga

peči

navadnih in tudi najelegantnejše opremljenih.

Specialiteta: V vseh barvah v ognju emajlirane peči. Regulacijske polnilne peči od K 15— naprej.

Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča vseh velikosti.

Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za peko, sušilni aparati itd. 2459—13 Specialni katalogi zastoj in poštne prosto.

Hammond

najpopolnejši pisalni stroj.

Vsekdar ravne vrste. Avtomatski odtisk.

10 let jamstva. Pošiljatev na poizkušnjo.

TIRO brzospenjač

Registratorske omare za urejanje

dopisov, obrazcev, 2399—9

prospektov, vzorcev,

časopisov i. t. d. i. t. d.

Praktični pisarniški predmeti.

Ferdinand Schrey

Dunaj I., Kärntnerstrasse 26.

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/., Erdbergstr. 12

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo itd.

kakor: mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljsko orodje, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, siamorne, stroje za rezanje repe, mline za go-lanje, kotle za kuhanje kladje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, svinčene cevi, železne cevi itd.

od sedaj po zopet izdatno nižanih cenah

1781—10

ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeva in konopljena cevi, gumijeva ploče, stroji za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladoleh, priprave za izdelovanje sodavice in penečih vin, mlin za dišave, kavo itd., stroji za izdelovanje klobas, tehtnice za živilo, tehtnice na drog, stebarske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodje in stroji vsake vrste za ključničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih

tudi na obroke!

Geniki z več kot 400 slikami brezplačno in poštne prosto.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agentje zaželjeni.

Piše naj se naravnost:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/., Erdbergstr. 12.

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov

In navadne do najfinejše

žime.

M. Pakič v Ljubljani.

Nezanimam naročnikom so pošilja s povzajem.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

prilporečata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, vozni koles, glasbenih avtomatov in pisalnih strojev.

Krasno izbero

konfekcije za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago

perilo

vsakovrstne preproge

i. t. d.

prilporeča

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetič za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn prilporeča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Založnik o. kr. državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2.

Ivan Sokič

43 prilporeča

v največjih izberih in v veliki izbiri

čepice in cilindre in

Klobuke

Oljnate barve in glazurne barve iz emajla za prevlako lesa, kovin, kamenja, zidu itd.

prilporeča

1 2564—2

HENRIK WIBBE

= izdelovatelj barv in lakov Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

1870 Ustanovljeno 1870

Trgovina s perilom in modnim blagom

C. J. HAMANN

na Mestnem trgu št. 8

prilporeča naslednje predmete:

2974—1

vezenine in pletenine

kakor jopiče, hlače, moške in ženske nogavice, telesne pasove, ogrevalce za meča in zapesti itd. itd.

telovnike za dame in deklice

zelo elegantne in praktične:

za otroke

plaščke, mufe, čevljičke, kapice, rokavice itd.

Za poštene postrežbe jamči firma

C. J. HAMANN

dobavitelj perila c in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranj, zavodov itd.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-ŠČINAMI ZA KROJA-ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA Stari trg št. 1.

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

prilporeča

pravi rzeni kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (častni križ in zlato svetinjo z diplomom).

Prodaja se v hlebi in štrucih po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.

Velika zaloga najfinejšega nasladnega peciva, biškotov in suhorja. 183-78

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

Zopet nižane cene!!

samo

Iz Ljubljane v New-York 60 gld.

Prosta hranaže v Bremenu.

Brzoparniki:

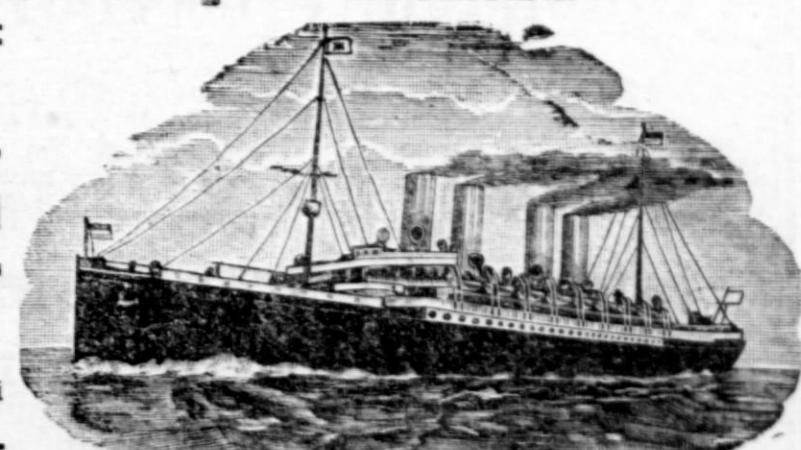
Kaiser Wilhelm II.

Kronprinz Wilhelm

Kaiser Wilhelm der

Grosse

(največji in najhitrejši parniki)

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi nižanja parobrodskih cen pri meni ne povečajo cene ameriških železnic. 2421—8

Edvard Tavčar

Ljubljana

Kolodvorske ulice 35

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Za čevlje najboljša čistilo na svetu!

Fernolendt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-
Fernolendt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej
Fernolendt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za
 18-42 kožje (Kid) usnje, chevreau-, gamsovo-,
 šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane
 nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne od-
 barva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.

Štefan Fernolendt c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
 c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21
 Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

Stoj! Kam?

Perschetu, Pred škofijo 21

Največji izbor!

Najnižje cene!

Zadnje novosti!

2850-3

Izredna prodaja.

Zaradi skorajšnje preselitve svoje prodajalnice in popolne opustitve potrebščin za krojače in šivilje, kakor: **čipk, pozamenterije, gumbov, šivalne svile, trakov, svilnatga blaga, žameta, pliša** in drugih malih v to stroko spadajočih potrebščin, bom odslej prodajal vse gori navedeno blago

30% do 40%

pod nabavno ceno.

Omenim še, da je blago popolnoma **pristno** in je bilo nakupljeno izvečine še za preteklo sezono.

Naj to priliko porabi vsaka šivilja in vsak krojač, ki le količkaj potrebuje takega blaga; priporoča se pa tudi trgovcem, da si nakupijo večjih množin.

Za obilni obisk se priporoča

2813-3

trgovina z modnim blagom

J. S. Benedikt

sedaj na **Starem trgu**, tekom meseca novembra pa v **Prešernovih ulicah** v palači mešne hranilnice.

Gospodične

ki se žele izobraziti 10

v šivanju

za domačo porabo in

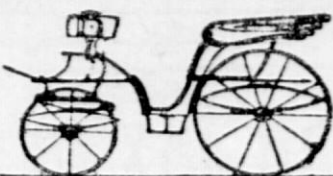
v krojnem risanju

po najnovejšem sistemu

sprejema

FR. JESIH

Ljubljana, Stari trg št. 12.

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

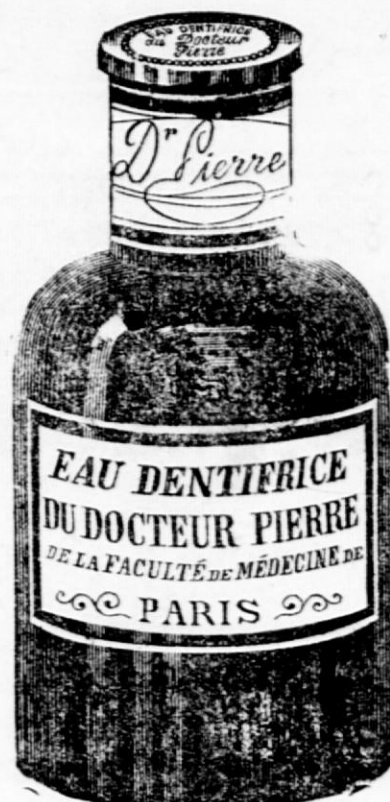
Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 237-39

VOZOV.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 2921-3

Anton Aškerc

2-119

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj Aškerc, in to popolnoma drugače, nego je bila znana doslej po Funktovem prevodu nemške Baumbachove idile. Aškerc se je tesneje oklenil pravljiske snovi tako kakor jo je bil zapisal rajni Deschmann ter pridržal tudi demona „Zelenega lovca“. Tako je ustvaril Aškerc iz narodne pravljice čisto novo, svojo epsko pesnitev; zato se nadajamo, da zaslovi sedaj med nami tudi njegov izvirni, slovenski „Zlatorog“.

Izšel je v založbi

L. Schwentner-ja v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti 1 K 70 h.

Vsakovrstne

rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Ze 40 let se je izkazalo mečino vlačno mazilo, tako imenovano **prasko domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Kaznišča se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pusice ali 3/36 6/2 pusice ali 4/60 6/1 ali 4/96 9/2 pusice poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito dopolneno varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“

a **Praga** 2678-3

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mardetschlager, J. Mayr.

Strogo solidna
manufakturna trgovina.

Češnik & Milavec

Ljubljana × Lingarjeve ulice × Ljubljana

priporočata slav. občinstvu ob nakupovanju

jesenskih in zimskih potrebščin svojo bogato zalogo

raznovrstnega oblačilnega blaga.

Cene najnižje. — Točna posrežba.

2801-2

Anton Schuster

Ljubljana × Špitalske ulice št. 7 × Ljubljana

2795-4

priporoča

novosti v konfekciji

za dame in deklice; bluze in deške obleke, modno blago za dame in gospode.

Usakovrstni lodni in
 — krasni barhenti.

Različne garniture, flanelaste odeje in šerpe.

Uzorce pošljemo na zahtevanje poštne prosto.

Solidno blago!

Nizke cene!

Franc Dolenc

v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

zraven frančiškanske cerkve.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da zaradi preselitve svoje trgovine 2914-2

v lastno hišo Stari trg št. 1. „pod trančo“, se razprodaja vse

v zalogi nahajajoče manufakturno blago, obstoječe iz suknenega, modnega, perilnega in platnenega blaga, kovrov, kockov, preprog, tepihov in garnitur, belih in Jägerjevih srajc, ovratnikov, manšetov in kravat, židanih, volnenih in zimskih robcev, po znatno znižanih cenah.

Ostanki vseh predmetov pod lastno ceno.

K obilnemu obisku se vdano priporočam

Franc Dolenc.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša

trrdka

za naročanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emailne prevlake, pristne, v posodicah po 1/8, 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za podo. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke podo.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvnega za podo; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravljena za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa i pohištva.

Olinatih barv, priznane najboljših.

Olinat h barv v tubah dr. Schönfelda.

Firneža prirejenega iz lanenega olja; pristen, kranjski.

Steklarskega kleja, pristnega, zjamčeno trpežnega.

Gipsa, alabastrskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstenih i rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

2422-15

Olje proti prahu.

ADOLF HAUPTMANN

I. kranjska tovarna olinatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

LJUBLJANA. Ustanovljeno l. 1832.

Založnik zveze c. kr. avstrijskih drž. uradnikov

K. Košak
 zlatar

2839-5

Ljubljana, Prešernove ulice

priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine, briljantov in diamantov

ter drugih v njegovo stroko spadajočih stvari po

najnižjih cenah.